

Akt nr:

R-F4b-LS432/66

AU$R-F4b-LS432/66

432 432

Förslag till utlåtande rör.
Berga diknings- och kloak-
ledningsföretag år 1966
i Berga socken,
Skaraborgs län.

SLUTAVSYNINGS-
BESIKTNINGS-
RAPPORT

Diarie nr

432 – 6

Företagets namn	
Berga diknings- och kloakledningsföretag av år 1966	

Socken	Län
Berga	Skaraborgs

Ordf. i styrelsen
Gunnar Engström, Ingarud, MARIESTAD

Statligt stöd bev. den		Beviljat bidrag, kr	5 400:--
Föreskriven arbetstid	Medgiven förlängd arbetstid	Tidigare utbetalt, kr	
Arbetstid jml. V. L. 10:62. 31/12 1975	Förlängning jml. V. L. 7:58	Nu tillstyrkes till utbetalning, kr	5 400:--
Besiktning verkställd den Avsyning 20/7 1967		Besiktning verkställd av Avsyning underteckad	

Företaget var utfört i full överensstämmelse med det upprättade förslaget, varför företaget härigenom godkämnes.

Skara den 2 aug. 1967.

I tjänsten:

Lennart Olsson

Ingenjör.

Lantbruksstyrelsen 3068. 65 febr. 4000. SRA 51499

LANTBRUKSNÄMNDEN I SKARABORGS LÄN
27. JAN. 1967
Diarie Nr.....

(Aktbil. 3)

Mål BU 6/1966. Dom B 1/1967.

Västerbygdens vattendomstols

D O M

i understält mål rörande Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Skaraborgs län; meddelad i Vänersborg den 26 januari 1967.

Efter vederbörligt förordnande har lantbruksingenjören Kurt Dahlgren, biträdd av gode män handlagt syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark, tillhörande fastigheterna Berga Skattegården 1^{2}, 1^{3} och 1^{6}, Berga Pilagården 3^{5} och 3^{6}, Berga Sörgården 4^{5} och 4^{7}, Berga 6^{1}, Heden 1^{1} och Säby Klostret 5^{3} i Berga socken och för avledande av kloakvatten från en del av dessa och andra närliggande fastigheter. Det vid syneförrättningens avslutande den 24 oktober 1966 meddelade utlåtandet har jämlikt 8 kap. 38 §sista stycket vattenlagen understälts vattendomstolens prövning.

Besvär hava icke anförts över utlåtandet.

Utan avgift

Lantbruksnämnden i Skaraborgs län.

Domskäl. Vattendomstolen har vid den på grund av underställningen föranledda granskningen av utlåtandet funnit, att synemännen däri hänvisat till bland annat en av förrättningsmannen upprättad, som bilaga F till utlåtandet fogad "Instruktion för skötsel av slamavskiljare". Vattendomstolen vill ifrågasätta om vad i instruktionen upptagits under punkterna 1,4 och 5 äro skötselföreskrifter i egentlig mening utan fastmer sådana villkor för tillstånd till företaget, att de borde ha intagits direkt i utlåtandet.

I övrigt synes intet vara att erinra mot detta.

Domslut. Vattendomstolen fastställer utlåtandet i underställd del med följande tillägg:

Såsom villkor för kloakledningsföretaget skall utöver vad i utlåtandet redan intagits gälla

att företagets styrelse är ansvarig för slamavskiljarnas skötsel och underhåll, när dessa ingå i företaget,

att övriga slamavskiljare, från vilka avloppsvatten tillföres företaget, skola skötas av vederbörande ägare, med skyldighet för styrelsen att inspektera dem,

att anvisningar från länsingenjören och hälsovårdsmyndig-

heter skola efterföljas,

att för avslamningsanordningarnas funktion skadliga ämnen, särskilt oljor och syror, icke få utsläppas i ledningsnätet

samt att dagvatten från tak och tomtmark samt dräneringsvatten skall förhindras inträngа i ledning uppströms avslamningsanläggning.

Talan mot denna dom föres genom vad. Vill part vädja mot domen, skall han inom två veckor från denna dag eller sist den 9 februari 1967 före tjänstetidens slut hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreterare vid vattendomstolen, adress Box 71, Vänersborg, muntligen eller skriftligen anmäla vad. Part, som anmält vad, skall inom fyra veckor från denna dag eller sist den 23 februari 1967 före tjänstetidens slut fullfölja vadet genom att till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga, ställd till vattenöverdomstolen.

Har part sålunda vädjat, äge även motpart, ehuru han ej iakttagit vad ovan sagts, föra talan mot domen; dock åligge honom att inom två veckor från den dag, då tiden för fullföljd av vadet utgick, till vattenrättsdomaren inkomma med vadeinlaga. Sådan vadetalan förfaller, om den första vadetalan återkallas

eller eljest förfaller.

Inlaga eller annan handling må till vattenrättsdomaren inlämnas genom bud eller insändas med posten i betalt brev.

På vattendomstolens vägnar:

Einar Weiss.

Förslag till

Utlåtande

angående Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Skaraborgs län.

1. Ändamål, läge m.m.

Företaget, vars ändamål är att söka vinna bättre torrläggnings- och brukningsmöjligheter för åkermark samt att avleda kloakvatten är att hänföra till dikning och avledande av kloakvatten, varom stadgas i 7 och 8 kap. vattenlagen.

Torrläggningsområdet är beläget mellan Börstorpsåns och Tidans nederbördsområde nr 139/140, omedelbart väster om Berga kyrka. Läget framgår av bifogad översiktskarta på vilken torrläggnings-området utmärkts med gul färg, medan det område som avvattnas till företagets nedersta punkt utmärkts med blå linje.

Syneförrättningen, vilken handlagts jämlikt 10 kap. vattenlagen och med biträde av godemän, har givits den utsträckning, som sökandena yrkat och som förefintliga fallförhållanden nödvändiggjort. Företaget omfattar sålunda de arbeten, som detta utlåtande jämte bilagor och tillhörande ritningar utvisar.

2. Plankarta, profilritningar och höjdsystem.

Över området har kartor upprättats efter verkställda planmätningar. Den mark, som ur torrläggningssynpunkt ansetts direkt beroende av företaget har å plankartan begränsats med en streckad kurva, inom vilken höjdsiffror anger markytans läge i använt höjdsystem. Täckt avlopp betecknas med kraftig fet linje och brunn med kraftig ring. Befintliga rörledningar betecknas med tvärstreckade tunna linjer.

Över avloppen har även upprättats profil- och sektionsritningar, som anger förhållandena vid undersökningstillfället och varå de föreskrivna arbetenas detaljer finns åskådliggjorda.

Till ledning vid företagets utförande och underhåll har fixpunkter inhuggits och dessa beskrivs å plan- och profilritningarna. Som utgångspunkt för avvägningarna har använts en fixpunkt med höjden

+64,23 m i rikets allmänna höjdsystem enligt Rikets allmänna kartverks ekonomiska kartor.

Fixpunkterna får icke utan tvingande skäl förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person dessförinnan ersättas med ny sådan.

3. Omfattning, planläggning, befintliga anläggningar.
Företaget avser utöver torrläggning av mark även avledande av kloakvatten dels icke avslammat fram till reningsanläggningar och dels avslammat från sådana anläggningar via huvuddiket mot recipient. Bostadsområdet är ej byggnadsplanerat och någon nämnvärd nybyggnation är ej att förvänta, varför företaget beräknas avleda kloakvatten från maximalt 50 personer.

Inom området finnes för närvarande 10 fastigheter för vilka avloppsfrågan icke ordnats på för alla parter godtagbart sätt.

Vattenförsörjningen är i allmänhet ordnad genom djupborrade brunnar.

Då åtgärderna inom företagets delar är i någon mån beroende av varandra har företaget ej ansetts kunna uppdelas i olika samfälligheter enligt vattenlagens bestämmelser. Det har emellertid befunnits ändamålsenligt för bl.a. kostnadsfördelningen att särskilja olika delar, som betecknats som delsamfälligheter enligt nedan.

Företaget omfattar följande anläggningar:
Delsamfällighet F - M vari ingår täckta huvuddiket F-G-H-I--K-L-M och sidodiket H-Ha;
Delsamfällighet Ha - Hc vari ingår rörledningen Ha-Hb-Hc med avslamningsanläggning vid Hb;
Delsamfällighet L-La vari ingår rörledningen L-La;
Delsamfällighet L vari ingår avslamningsanläggning vid L;
Delsamfällighet A-F vilken omfattar vissa åtgärder avseende sträckan A-B-C-D-E-F såsom fastställande av inlösen i rörled-

ning D-E, ersättning för stängselkostnader och delaktighet i framtida underhåll samt vattenanalysering.

För fastigheterna Berga Skattegården 1^{3} och 1^{6} samt Berga Pilagården 3^{5} tillkommer bekostande och anläggande av anslutningsledning och slamavskiljare. Vidare skall ägaren till fastigheten Heden 1^{2} utföra och bekosta sin anslutningsledning till reningsanläggningen vid L och ägarna till fastigheterna Berga Skattegården 1^{11} och 1^{18} svara för utförande och inkoppling av anslutningsledning vid I.

Kloakvattenutsläppare skall tillse att avloppsvatten innan det utsläppes i företagets ledningar på sådan plats att det ej passerar företagets slamavskiljare erhåller nöjaktig slamavskiljning i enlighet med hälso- och vattenvårdsmyndigheternas krav. Yt- eller regnvatten får på inga villkor tillföras företagets eller enskilda slamavskiljare.

Vid Hc, I och L sker anslutning till företagets ledningar genom befintliga servisledningar, vilka av synemännen bedömts användbara, För framtida underhåll av dessa servisledningar svarar envar därav beroende fastighet. Där servisledning utnyttjas gemensamt av flera fastigheter, svarar dessa för underhållet i proportion till fastigheternas respektive andelstal. Dessa servisledningar över fastigheterna Heden 1^{1} och Berga Skattegården 1^{3} och 1^{16} samt i gränsen mot Berga Skattegården 1^{11} ingår ej i det gemensamma företaget men ägarna skall äga rätt att bibehålla och underhålla ledningarna i framtiden, varvid dock ersättning för eventuella skador skall utges på det sätt som bestämts för företagets framtida underhåll.

Längs dikessträckan E-F skall vederbörande markägare på lämpligt sätt förhindra att kreatur får tillgång till förorenat vatten. Om ersättning för intrånget stadgas under punkt 7.

Vid sammanträde den 17 december 1964 yrkades av en markägare att dikessträckan 14+52-19+77 skulle igenläggas med rörledning i den mån detta kunde medföra minskad risk för översvämning på hans mark. Då synemännen anser dels att besvärande översvämning här ej behöver befaras om i intagsbrunnen vid 19+77 tillräckliga intagsöppningar

anordnas och diket hålls nödtorftigt rensat och dels att dikessträckan medför god vattenrening bestämmes att dikessträckan skall bibehållas som öppet dike.

4. Tillåtlighet.

Då laga hinder inte synes möta mot företaget lämnas genom denna (syneförrättning) tillstånd dels till företagets utförande och dels att avleda kloakvatten från bebyggelsegruppen i den omfattning och på de villkor, som av utlåtandet jämte bilagor och tillhörande ritningar framgår.

5. Recipient.

Det låggradigt renade avloppsvattnet utledes i öppet dike vid punkt F vilket efter 377 meter nedströms rörutloppet mynnar ut i en rörledning vid punkt E. Från punkt D till sjön Vänern vid punkt A framrinner avloppet öppet.

Lägsta lågvatten på sträckan D-F torde nedgå till värdet 0. Nederbördsområdets storlek samt uppskattade karaktäristiska vattenföringar uppgår för några på översiktskartan angivna punkter till följande:

Punkt	Nederbördsområde ha	Vattenföring	
		normal högvatten	medelvatten
		l/s	l/s
K	7	20	0,5
F	54	150	6
D	1100	2200	110
A	1550	3000	150

För att man vid eventuellt framtida behov skall kunna avgöra om deltagningsskyldigheten i underhållskostnaderna bör förändras och för att kontrollera vattnets kvalitet jämfört med uppströms D-D[1] om vattning av kreatur förekommer i recipienten, skall minst ett vattenprov tagas årligen under fem år. Antalet provningar skall vid behov utökas. Vattenproven skall tagas på två ställen

i recipienten. Det ena provet 10-20 m uppströms vattningsstället vid C och det andra på sträckan D-D^1 enligt upprättad plankarta och profilritning. Proven skall tagas sommartid vid relativt låg vattenföring. Analyser och anteckningar skall göras beträffande följande:

Provtagningsdatum och tid,
Väderlek vid provtagning,
Ungefärlig vattenföring,
Vattentemperatur,
Permanganatförbrukning,
Biokemisk syreförbrukning B S 5 d 20°C,
Syrgasmättning,
Halt av kväve,
Halt av fosfor,
Antal coliforma termotoleranta bakterier, membranfilter 45°. 24h,
Antal agarbakterier 37° 24 h.

Resultaten av samtliga vattenanalyser skall meddelas länsingenjören, som även har att avgöra om analysschemat bör förändras.

6. Dimensionering.

Dikenas dimensioner har bestämts under antagande av en avrinning av 2 l/s ha för åkermark och 1 l/s ha för skogsmark. Nederbördsområdets storlek har för de olika avloppssträckorna angivits på profilritningarna liksom även den dimensionerande högvattenmängden.

7. Broar och trummor.

Av syneförrättningen berörs två trummor under allmän väg i punkt 2+13-2+36 och 15+21-15+32.

Det förstnämnda genomloppet är tillfredsställande ur torrläggningssynpunkt medan det senare vid 15+21-15+32 ej medger ovanförliggande marks torrläggning till erforderligt djup varför ombyggnad erfordras på sätt som framgår av plan- och profilritning. Nuvarande genomlopp har tillkommit efter 1 januari 1880, varför det enligt bestämmelserna i 7 kap. 8 § vattenlagen åligger vägförvaltningen i Skaraborgs län att bekosta ovannämnda ombyggnad jämte brunn typ B-1 vid sektion 15+32. Om ej annan överenskommelse träffas med

företaget skall vägförvaltningen ombesörja arbetets utförande. Arbetet bör så bedrivas att det nya genomloppet kan tagas i bruk inom en månad efter det meddelande kommit vägförvaltningen tillhanda.

8. Ersättningar och skador.

Ägaren till Berga Skattegården 1^3 skall erhålla en ersättning av 350:- kronor dels för upplåtelse till företaget av erforderligt markområde för avslamningsanläggning vid Hb, dels som gottgörelse för förtidig och fördyrad avverkning för ett tio meter brett område genom skogsmarken. Ägaren till Heden 1^1 skall mot en ersättning av 200:- kronor till företaget upplåta erforderligt markområde för avslamningsanläggning vid L omfattande högst ett markområde om 3 x 6 m längs vägmarken. Företaget skall för skötsel m.m. har dispositionsrätt i framtiden över det omedelbart intill avslamningsanläggningarna belägna området liksom också väg fram till detta över Berga Skattegården 1^3 respektive Heden 1^1 och 1^2. Bestämmelsen avser ej rätt till fordonstrafik å åkermark.

Ägarna till Berga 6^1 och Säby Klostret 5^3 skall erhålla ersättning med 882:- kronor respektive 249:- kronor motsvarande kapitaliserade ökade stängselkostnader på sträckan E-F.

Kloakintresset skall, så snart företaget är utfört, för nyttjande av rörledningen D-E till ägaren av Säby Klostret 5^3 betala 1 425:- kronor beräknat enligt bilaga C3.

Det har uppgivits att vattning av kreatur förekommer i recipienten vid B och C och att djurägaren även framdeles önskar kunna fortsätta därmed. Det är synemännens uppfattning att risken för skador genom kreaturens vattning där ej påtagligt förändras genom företagets utförande i nu planerad omfattning. Det kan dock anses uppenbart att vattning i ett dylikt vattendrag kan medföra olägenheter för djuren.

På sträckan C-D synes vattning ej vara aktuell.

I den mån skador till följd av avledande av kloakvatten från

företagets utsläpp inträffar skall kloakledningsintressenterna svara för dessa under förutsättning att brister i vederbörandes hägnader, till vilka enligt ovan ersättning utgått, ej orsakat skadorna.

Andra skador, t.ex. skador på växande gröda, som under arbetstiden orsakas av företaget och varom icke stadgas i vattenlagen 8 kap. 42 §, skall till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare skriftligen hos styrelsen framställer yrkande härom inom sådan tid att skadan rimligen kan värderas, dock senast vid sammanträde med delägarna för framläggande av slutlig utdebiteringslängd. Ersättningens storlek bör bestämmas enligt åsämjande eller av två stycken av styrelsen tillkallade, ojäviga, i jordbruk kunniga män, lämpligen skiftesgodemän.

Beträffande oförutsedda skador gäller vad i vattenlagen 8 kap. 42 § stadgas.

9. Kostnad.

Enligt kostnadsförslaget, bilaga B, har arbets- och materialkostnaderna, inberäknat bl.a. tillägg för arbetets ledning, kontroll och oförutsedda utgifter, men med undantag av förrättningskostnaderna, beräknats till 58 400:- kronor varav på delsamfälligheterna F-M, Ha-Hc, L-La, L och A-F resp. 38 300:- kronor, 6 600:- kronor, 6 800:- kronor, 3 300:- kronor och 3 400:- kronor.

10. Båtnad.

Den båtnad, som ur torrläggningssynpunkt tillskyndas markerna genom företagets utförande, har i enlighet med värderingslängden, bilaga A1 och A2 av synemännen uppskattats till 55 211:- kronor.

11. Kostnadsfördelning.

Enligt bestämmelserna i 8 kap. vattenlagen skall i fall som detta kostnaderna för utförande och underhåll i första hand fördelas mellan torrläggnings- och kloakledningsintressenterna med hänsyn tagen till vattenmängd och vattenbeskaffenhet såvida ej t.ex. ledningarnas längd till annat föranleder. Dock gäller bl.a. den begränsningen att intetdera intresset skall vidkännas större kostnad än vad som

kan anses rimligt.

Med hänsyn härtill och till olikheterna i befintliga anläggningar m.m. har synemännen ansett sig böra bestämma att vissa delsamfälligheter skall bekostas endast av dem som är speciellt därav beroende i enlighet med vad som nedan anges. För kostnadsfördelningen skall för de olika delföretagen gälla följande.

Inom delsamfällighet F-M skall torrläggningsintressenterna svara för 67,08 % av kostnaderna medan kloakledningsintressenterna skall svara för 32,92 %, beräknat enligt bilaga C1.

Inom vardera intressegruppen skall sedan kostnaderna fördelas på fastigheternas ägare, varvid båtnaden ligger till grund för fördelningen inom torrläggningsintresset och särskilt angivna poängtal inom kloakledningsintresset. Poängtalen är åsatta fastigheterna med hänsyn till bostädernas utrustning och storlek m.m. på sätt som framgår av bilaga E.

Beträffande Berga Pilagården 3^5 har särskild utredning verkställts, bilaga C2 för att begränsa dess andel i kostnaden för utförande av delsamfälligheten F-M på grund av kloakutsläppets närhet till huvuddikets mynning.

Kostnaderna för utförande av delsamfälligheterna Ha-Hc, L-La och L fördelas mellan de härav beroende fastigheterna i proportion till vars och ens poängtal.

Alla kostnader, som faller på delsamfälligheten A-F, skall åvila kloakledningsintressenterna i förhållande till poängtalen.

Därutöver skall enligt punkt 3 vissa fastigheter själva utföra och bekosta anslutningsledningar och slamavskiljare.

I enlighet med vad här ovan sagts har kostnadsfördelningslängder, bilaga G1 och G2, upprättats och däri framgår varje fastighets deltagningsskyldighet i kronor och procent i kolumn 5 respektive 6.

Delsamfälligheternas gemensamma kostnader, t.ex. kostnaderna för denna syneförrättning, skall fördelas i enlighet med kolumn 7 i kostnadsfördelningslängden.

Förrättningskostnaderna skall emellertid fördelas efter denna längd först sedan företaget utförts. Vid förrättningens avslutande förskotteras de nämligen av de sökande i enlighet med bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 79 och 80 §§. Vilka av delägarna som är att betrakta såsom sökande till förrättningen är angivet i kostnadsfördelningslängdens kolumn 2.

12. Vattendomstolsavgift.
Avgift, varom förmäles i vattenlagen 11 kap. 95 § skall, när syneförrättningen vunnit laga kraft, till länsstyrelsen i länet erläggas med 110:- kronor, vilket belopp förskotteras av sökandena och och om företaget kommer till stånd fördelas på delägarna i samfällighet F-M med 2:- kronor för tusen av vars och ens i värderingslängden angivna förbättringsvärde. Vid inbetalningen skall företagets namn och ovannämnda lagparagraf åberopas.

13. Arbetets utförande.
Jämlikt föreskrifterna i vattenlagen 10 kap. 62 § bestämmes ifråga om företaget ytterligare:
att det skall, därest någon av sökandena önskar fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar,
att arbetena för företagets utförande bör genom entreprenad överlåtas på därför lämplig person på de villkor, som befinns för delägarna mest gynnsamma och betryggande. Med entreprenören bör kontrakt i överensstämmelse med detta utlåtande upprättas,
att arbetsföreskrifterna, bilaga D, noga skall efterföljas,
att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft och skall vara slutförda senast år 1975 för att bestämmelserna i utlåtandet skall vara gällande samt
att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

14. Framtida underhåll m.m.
I företaget ingående anläggningar skall för framtiden omsorgsfullt

underhållas samt rensningar företagas så ofta behov föreligger.

Skötsel och underhållskostnader för de i företaget ingående delsamfälligheterna skall fördelas efter samma grunder som företagets utförande.

Reningsanläggningarnas skötsel skall ske enligt bifogad instruktion, bilaga F.

Genom den igenväxning och det ökade underhåll, som här berörda kloakutsläpp beräknas medföra i recipienten, finner synemännen skäligt föreskriva att kloakledningsintressenterna, se bilaga G2, skall deltaga i underhållskostnaderna enligt följande:

På delsträckan	A-B	med	15 %
"	" B-C-D-D[1]	"	25 %
"	" D-E	"	19 % och
"	" E-F	"	50 %.

Övriga underhållskostnader på dessa delsträckor skall bestridas av dem, som nu ha att svara för underhållet. Dessa skall även i framtiden svara för eventuella underhållsåtgärders genomförande. I underhållskostnaderna må inräknas rensningskostnad för återställande av diket till tidigare dimensioner samt utgifter för utsättning och kontroll m.m.

Det bör beaktas, att rensningsarbeten om möjligt med hänsyn till dikenas medverkan i vattnets reningsprocess ej bör utföras samma år i de olika delarna av recipienten.

Skadegörelse, som föranletts av sakägares åverkan eller försummelse, ersättes enligt lag.

Ersättning för skada och intrång, som förorsakas genom företagets framtida underhåll, skall utgå enligt de bestämmelser, som gäller för "andra skador, t.ex. skador på växande grödor" enligt punkt 8 ovan.

Skulle det i framtiden uppstå ändrade förhållanden för fastig-

heterna inom kloakintresset, skall fastighetens andel i kostnaderna för utförande och underhåll omräknas, varvid förutnämnda poängberäkning bör ligga till grund. Hänsyn skall därvid tagas till ledningarnas ålder och skick. Motsvarande gäller nytillkomna fastigheter. Det skall dock beaktas att i förrättningen gällande tillståndsvillkor uppfyllas. Fastställelse av nya bestämmelser beträffande avloppsutsläpp företages av vattendomstolen enligt vattenlagen 8 kap. 40 § till vilken paragraf hänvisas även i andra förekommande fall.

15. Organisation.

Företagets angelägenheter skall handhavas av en styrelse, som väljes på allmänt sammanträde med delägarna enligt föreskrifterna i vattenlagen 8 kap. 51 §.

Styrelsens åliggande är bl.a.:
att anskaffa lämplig entreprenör,
att själv och genom tillkallad sakkunnig person övervaka, att arbetena utförs i överensstämmelse med förslaget,
att verkställa behövliga utdebiteringar och fördelning av kostnaderna,
att föra räkenskaper över utgifter och handhavda medel,
att ombesörja dikenas vidmakthållande och upprensning samt
att i övrigt vidtaga alla åtgärder, som kan befrämja företagets verkställande och vidmakthållande.

Styrelsen skall därjämte innan arbetet igångsättes göra anmälan om styrelseval hos Konungens befallningshavande jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 8 kap. 49 §.

Till företaget hörande kartor och handlingar skall förvaras av därtill särskilt utsedd person och av denne hållas tillgängliga för envar, som vill taga del av desamma eller göra avskrifter eller anteckningar.

Företagets namn:

Företaget skall benämnas Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966.

16. Besvärshänvisning.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 11 kap. 85 § har den som önskar föra talan mot förrättningen att inom 60 dagar från denna dag ingiva sina till Västerbygdens vattendomstol, Vänersborg ställda besvär i tre exemplar. I besvären skall fullständigt upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill. Vid besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

17. Utlåtandets verkställighet.

På grund av bestämmelserna i vattenlagen 8 kap. 38 § skall synemännens utlåtande beträffande frågan om villkoren för kloakvattnets utsläppande underställas Västerbygdens vattendomstols prövning och ha med de ändringar, som domstolen kan ha meddelat, vunnit laga kraft, innan företagets utförande får påbörjas.

Hasslerör den 29 september 1966.

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Biträdande godemän.

Att detta utgör kopia av till Statens Vatteninspektion m.fl. översänt förslag till utlåtande intygas:

Kurt Dahlgren

432 432

Berga diknings- och kloakled-
ningsföretag år 1966
i Berga socken,
Skaraborgs län.

/

H a n d l i n g a r

tillhörande

Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966

i Berga socken,

Skaraborgs län

upprättade vid syneförrättning enligt vattenlagen av

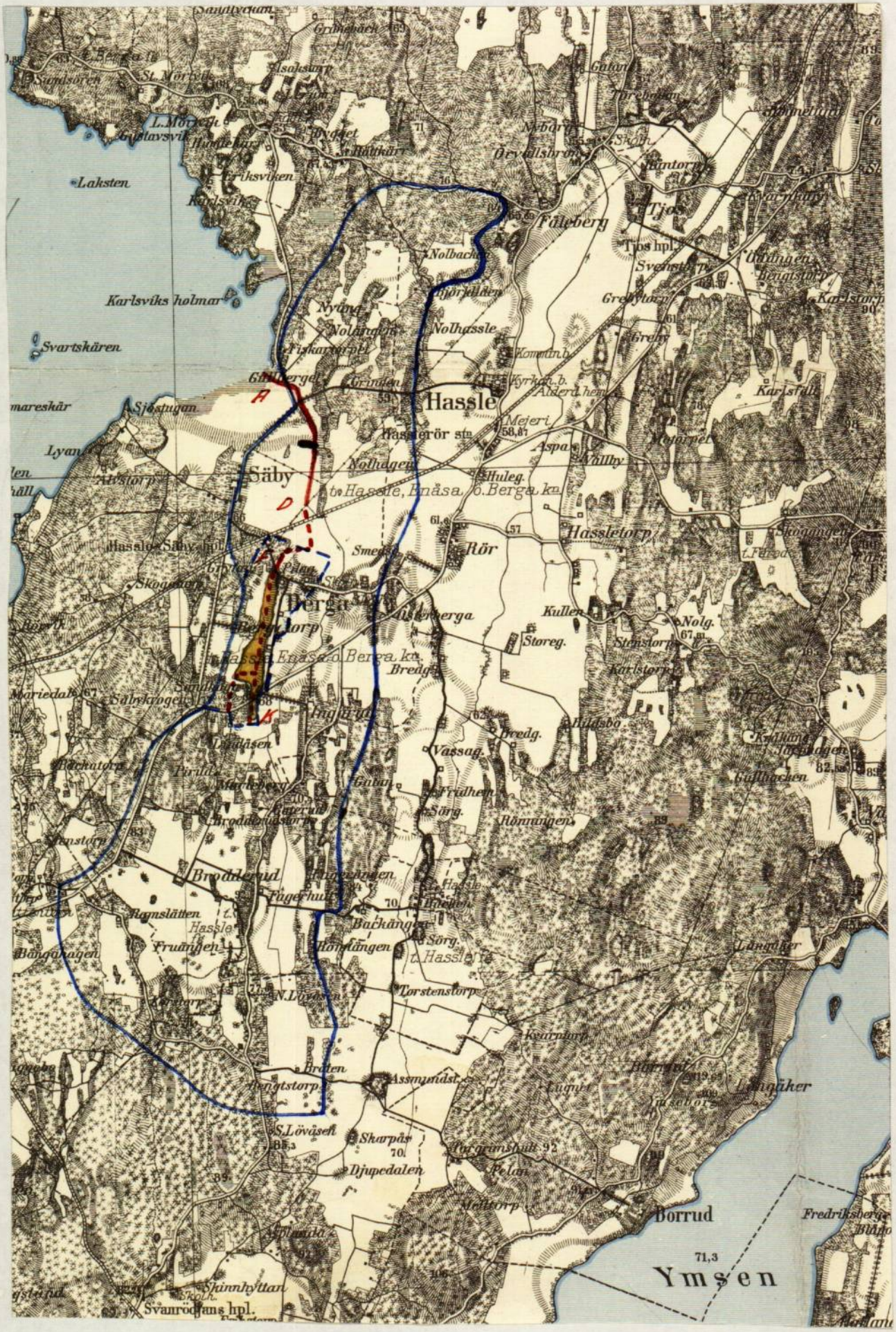
Lantbruksingenjör Kurt Dahlgren

Akten innehåller 71 skrivna och paginerade sidor.

Härtill hör 6 blad ritningar.

2

Översiktskarta

53 Mariestad NO
Skala 1:50.000

Innehållsförteckning

Översiktskarta			sid.	2
Protokoll			"	4 - 10
Ansökningshandling			"	11 - 12
Kungörelse			"	13
Förteckning			"	14 - 15
Fullmakt			"	16
Skriftväxling med Statens Vatteninspektion, Länsingenjören, Länsläkaren			"	17 - 19
Kungörelse			"	20
Förteckning			"	21
Skriftväxling med Vägförvaltningen, Statens Vatteninspektion, Länsingenjören			"	22 - 28
Utlåtande			"	29 - 40
Bilaga	A 1	Värderingslängd	"	41 - 44
"	A 2	Brukningsbåtnad	"	45 - 46
"	B	Kostnadsförslag	"	47 - 51
"	C 1	Utredning rörande kloakintressets andel i delsamfälligheten F-N	"	52
"	C 2	Utredning rörande vissa fastigheters kostnadsandel i delsamfälligheten F-N med anledning av kloakutsläpp	"	53
"	C 3	Utredning rörande kloakintressets andel i kostnaden för rörledningarna D-E och E-Ea	"	54
"	D	Arbetsföreskrifter	"	55 - 57
		Typritningar	"	58 - 63
"	E	Tabell för uträkning av andelstal	"	64 - 65
"	F	Instruktion för skötsel av slamavskiljare	"	66
"	G 1	Kostnadsfördelningslängd	"	67 - 69
"	G 2	Kostnadsfördelningslängd	"	70
Sammanställning av förrättningskostnader			"	71

Protokoll fört vid sammanträde under syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av marker och avledande av kloakvatten från fastigheter tillhörande Berga och Heden i Berga socken, Skaraborgs län.

Den 17 december 1964, klockan 9.30.

Sedan undertecknad förrättningsman på därom gjord ansökan av länsstyrelsen förordnats, bilaga 1, att handlägga denna syneförrättning hade sammanträde utsatts att hållas i Kommunalhuset i Hasslerör. Kungörelse om sammanträdet hade införts i Tidning för Skaraborgs län, varjämte kända sakägare fått meddelanden enligt bifogad förteckning, bilaga 2 - 3.

Till sammanträdet hade infunnit sig
godemän:
Lantbrukare Bertil Olsson, Hässlestad, Torsö
-"- Lars Thorselius, Bölstad, Torsö
såsom sökande:
Ernst Hassel, Heden, Hasslerör
Artur Hassel, Bergtuna, Hasslerör
Helge Ekeman, Skogtuna, Hasslerör
Göran Lindell, Äskekärrs gård, Hasslerör
Nils Svensson, Solbacken, Hasslerör
Harry Karlsson, Bergåsa, Hasslerör
Eric Carlsson, Borgmästareg. 9, Mariestad
Evert Wångstedt, Berga Pilag:n, Hasslerör
såsom övriga sakägare:
Karl Johan Lidefält, Hassla Säby, Mariestad
Ernst Jonsson, Pilagården, Hasslerör
Hälsovårdsnämndens ordförande i Hasslerörs kommun,
Walter Johnsson, Storegården, Hasslerör
Vägförvaltningen i Skaraborgs län genom kontrollant Torgny Ström enligt fullmakt, bilaga 4.

§ 1.

Ansökningen om förrättningen samt det på grund härav utfärdade förordnandet upplästes.

5

§ 2.

Jäv mot synemännen anmäldes på förfrågan ej, ej heller visste någon av dessa med sig något jävsförhållande till någon av sakägarna.

§ 3.

Förrättningsmannen framlade plankarta och profilritningar över de områden och avlopp, som vid förundersökningarna antagits komma att beröras, samt redogjorde för planerat avloppsförslag.

§ 4.

Sökandena yrkade att få igenlägga de öppna dikena med rörledning och att få avleda kloakvatten därigenom från de aktuella fastigheterna. Rörledningen önskas utsträckt nedströms till punkt 14+52 och uppströms till 0+00 samt till fastigheterna Heden 1^{12} och Berga 1^{17}.

Ur vägförvaltningens synpunkt anses det angeläget att avloppet igenlägges med rör även igenom och förbi Bergavägen. Även hälsovårdsnämndens ordförande menade, att det kan förväntas visst obehag om diket går öpppet förbi allmänna vägen.

Karl Johan Lidefält yrkade, att åtgärder till förhindrande av skada för hans fastigheter vidtages och att därest skada ändå åstadkommes ersättning lämnas härför. - Han önskar också garantier att vattnets kvalitet ej försämras jämfört med nuvarande förhållande. I den mån igenläggning av sträckan 14+52-19+77 kan tänkas minska översvämningsrisken för hans mark bör sådan företagas.

Ernst Jonsson instämde i dessa yrkanden för sin del i tillämpliga delar.

§ 5.

Redogjordes för skriftväxling med Statens Vatteninspektion, länsingenjören och länsläkaren, bilaga 5 och 6.

§ 6.

Av företagets utförande berörs eventuellt trummor under allmänna vägar vid punkterna 2+13 och 15+21. De närvarande upplyste att trummorna byggts efter år 1881.

§ 7.

För erhållande av lämplig grund för kostnadsfördelningen mellan kloakvattenutsläpparna antecknades de olika bostädernas storlek och avloppsförhållanden.

§ 8.

Nytt sammanträde skall hållas å ort och tid, som kommer att kungöras i laga ordning.

§ 9.

Meddelades att synemännen omedelbart ämnade påbörja erforderliga värderingar av markerna i företaget m.m. Dagens protokoll upplästes, varefter sammanträde å förrättningsstället upplöstes.

Hasslerör den 17 december 1964.

Kurt Dahlgren

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Biträdande godemän.

7

Den 29 september 1966, klockan 11.00 inställde sig åter undertecknad förrättningsman i Kommunalhuset i Hasslerör för att fortsätta förrättningens handläggning. Kungörelse om sammanträdet hade införts i Tidningen för Skaraborgs län, varjämte meddelanden utsänts enligt bifogad förteckning, bilaga 7-8.

Närvarande
godemän:
Lantbr. Bertil Olsson, Hässlestad, Torsö
-"- Lars Thorselius, Bölstad, Torsö
sakägare:
Ernst Hassel, Heden, Hasslerör
Henrik Roslund, Berga Skattegården, Hasslerör
Artur Hassel, Bergtuna, Hasslerör
Göran Lindell, Äskekärrs gård, Hasslerör
Eric Carlsson, Borgmästaregatan 9; Mariestad
Nils Larsson, Berga Skattegården, Hasslerör
Sven Olsson, Berga Sörgården, Hasslerör
Evert Wångstedt, Berga Pilagården, Hasslerör
Karl Johan Lidefält, Hassla Säby, Mariestad
Walter Johnsson, Storgården, Hasslerör, ordförande i hälsovårdsnämnden.
Ernst Jonsson, Pilagården, Hasslerör

§ 10.

Redogjordes för skriftväxling med vägförvaltningen i länet, Statens Vatteninspektion och Länsingenjören, bilaga 9 -15.

§ 11.

Det av förrättningsmannen upprättade förslaget med därtill hörande längder genomgicks med sakägarna.

§ 12.

Upplästes förslag till synemännens utlåtande angående företaget.

§ 13.

Ernst Hassel uppgav att han låtit inrätta egen slamavskiljare, varför han ej önskade deltaga i kostnaden för gemensam slamavskiljare.

Meddelades att Rickard Gustavsson nu har kloakutsläpp och borde deltaga i kostnaderna.

Lidefält vidhöll sina krav på att dikessträckan E-F skulle rörläggas åtminstone till den del som han kunde anses beroende av med hänsyn till risken för översvämning som var ansenlig p.g.a. snöhinder i diket. Översvämningarna medförde stor risk för flyghavrens spridning.

§ 14.

Till ordförande i styrelsen för företaget valdes lantbrukare Gunnar Engström, Ingarud, Hasslerör och till övriga ledamöter Karl Johan Lidefält, Evert Wångstedt, Göran Kornblad och Göran Lindell.

Till revisorer valdes Sven Olsson och Nils Svensson.

Ordföranden fick i uppdrag att mottaga och förvara till företaget hörande kartor och handlingar. Ordföranden och Evert Wångstedt fick gemensamt i uppdrag att underteckna de kontrakt och förbindelser, som med anledning av eventuellt beviljat statsunderstöd kunde erfordras och att utkvittera och på delägarna fördela beviljat statsunderstöd.

§ 15.

Synemännen överlade enskilt och beslutade vissa ändringar, som skulle redovisas vid nytt sammanträde som skulle hållas på samma plats måndagen den 24 oktober 1966 klockan 10.30.

§ 16.

Dagens protokoll upplästes i konceptform, varefter sammanträdet avslutades.

Hasslerör den 29 september 1966.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör

Biträdande godemän.

Den 24 oktober 1966, klockan 10.30 inställde sig åter undertecknad förrättningsman i Kommunalhuset i Hasslerör för att fortsätta förrättningens handläggning enligt vad som tillkännagivits vid föregående sammanträde.

Närvarande . . .

godemän:

Lantbrukare Bertil Olsson, Hässlestad, Torsö

-"- Lars Thorselius, Bölstad, Torsö

sakägare:

Gunnar Engström, såsom ombud för Hugo Engströms stbh, utan fullmakt

Ernst Hassel, Heden, Hasslerör

Artur Hassel, Bergtuna, Hasslerör

Sven Olsson, Berga Sörg:n, Hasslerör

Evert Wångstedt, Berga Pilagården, Hasslerör

Karl Johan Lidefält, Hassla Säby, Mariestad

Ernst Jonsson, Pilagården, Hasslerör.

§ 17.

Med hänsyn till ändrade förhållanden och vissa yrkanden vid föregående sammanträde hade synemännen beslutat göra vissa ändringar i det preliminära utlåtandet. Ändringarna i synemännens slutliga utlåtande angående företaget redovisades. Synemännen hade ej ansett ändringarna i utlåtandet vara av sådan art att det kunde finnas anledning att återigen översända det till Statens Vatteninspektion eller andra myndigheter.

§ 18.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen skall synemännens utlåtande underställas vattendomstolens prövning innan förrättningen kan vinna laga kraft, vilket förrättningsmannen meddelade.

§ 19.

Sedan bestämmelserna angående besvär mot förrättningen enligt vattenlagen 11 kap. 85 § meddelats sakägarna och dagens

protokoll upplästs i konceptform, förklarades förrättningen avslutad.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Biträdande godemän.

Bilaga 1. 11

Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.

SKARABORGS LÄNS LANDSKANSLI
-8 SEP. 1964
III

7 JUL. 1964
ID 286

LANTBRUKSSTYRELSEN
3 SEP 1964
DIARIE Nr 1R883/64
SAK Nr 4:3

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av ~~mig~~ oss tillhörig mark inom

Berga socken(-nar) av Skaraborgs län.

Förrättningen avser igenläggning med rör av öppet avlopp med sidogrenar samt avledande av kloakvatten från bostadsfastigheter vid Sandhaga. Avloppets längd c:a 2,5 km, areal som skall torrläggas c:a 50 ha, berörda bostadsfastigheter c:a 10 st. Allmän väg och järnväg berörs av företaget

(här uppgives så fullständigt som möjligt företagets beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare företagets omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om tillfälligt, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.)

Närmaste järnvägsstation Hasslerör

Meddelanden om förrättningen ställes till lantbr. Sven Olsson, Sörgården, Hasslerör, tel. 0501/20056

(titel, namn och fullständig adress samt telefon.)

Hasslerör den 10 juni 1964

Sökandes namn:		Fastighet:
Berga Energiskogs AB genom Gunnar Energiskog	för fastigheten	Ingarud 1:1 m. fl.
Ernst Hassel	» »	-"- Hedrum m. kronogården 1:2
Frida Lundh	» »	Berga Skattegården 1:3
Henrik Rosund		Berga Skattegården 1:7
Ritva Hassel		-"- -"- 1:12
Helge Karlsson		" " 1:13
Bertil Andersson		" " 1:6
Nils Svensson		" " 1:16
Harry Karlsson		" " 1:18
Erik Carlsson		" " 1:11
Nils Larsson		1:2
Sven Olsson		" Gängle 4/7
R. Gustavsson		Pilag 3:6

Evert Wängstedt Berga Pilag. 3:5

Vänd!

12

Förutom nämnda, sökandena tillhöriga fastigheter, väntas nedanstående ägare och fastigheter bliva berörda av företaget.

Icke sökandes namn:		Fastighet:
.....	ägare av fastigheten	.....
.....	» » »	.....
.....	» » »	.....

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

Lantbruksingenjör K. Dahlgren

Skara den 4 aug. 1964

På Lantbruksnämndens vägnar:

Rolf Eliasson

Bengt Rietz

IIIM2 10 64

Förordnande.

Lantbruksingenjören K. Dahlgren, Skara, förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 8 september 1964.

På länsstyrelsens vägnar:

Åke Paulsson

Tor Jungkvist

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 454453

Kungörelse

Sedan undertecknad av länsstyrelsen förordnats att verkställa syneförrättning enligt vattenlagens bestämmelser för torrläggning av marker och avledande av kloakvatten från Berga Skattegården 1^{3}—1^{18}, Berga Pilagården 3^{5} och 3^{6}, Berga Sörgården 4^{5} och 4^{7} samt Heden 1^{1} och 1^{2} i Berga socken, Skaraborgs län, har sammanträde i ärendet blivit utsatt att hållas å **Kommunalhuset i Hasslerör torsdagen den 17 december 1964 kl. 9.30.**

Recipient för kloakutsläppet synes utgöras av en bäck genom Säby ned mot sjön Vänern.

Allmän väg beröres av företaget.

Till sammanträdet kallas alla de, som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.

Vänersborg den 27 nov. 1964

På tjänstens vägnar:

KURT DAHLGREN

Lantbruksingenjör.

Att ovanstående kungörelse varit införd i Tidning för Skaraborgs län den 2 december 1964 intygas ex officio:

Kurt Dahlgren

Bilaga 3.

Förteckning

över sakägare i det företag, som avser torrläggning av marker och avledande av kloakvatten från Berga Skattegården 1^{3} - 1^{18}, Berga Pilagården 3^{5} och 3^{6}, Berga Sörgården 4^{5} och 4^{7} samt Heden 1^{1} och 1^{2} i Berga socken, Skaraborgs län, vilka jämlikt vattenlagen 10 kap. 40 § underrättats angående sammanträdet den 17 december 1964.

Godsägare Hugo Engströms stbh,	Ingarud	Hasslerör
Snickare Ernst Hassel,	Heden	"
Lantbr. Fritz Lundh,	Berga Skatteg:n	"
Fabr.arb. Henrik Roslund,	" "	"
Herr Artur Hassel,	Bergtuna	"
F.d. polisman Helge Ekeman,	Skogtuna	"
Bagare Göran Lindell,	Äskekärrs gård	"
Elektriker Nils Svensson,	Solbacken	"
Snickare Harry Karlsson,	Bergåsa	"
Handlanden Eric Carlsson,	Borgmästareg. 9	Mariestad
Lantbr. Nils Larsson,	Berga Skatteg:n	Hasslerör
Lantbr. Sven Olsson,	" Sörg:n	"
Lantbr. Evert Wångstedt,	" Pilag:n	"
F.d. jordbr. Rickard Gustavsson,	" Sörg:n	"
Godsägare Karl Johan Lidefält,	Hassla Säby	Mariestad
Vedhandlare Erik Johansson,	Västerlångg.23	"
Köpmannen Sven Nyström,	Österlångg. 23	"
Lantbr. Sven Eriksson,	Huvudgårdsäng	"
Lantbr. Ernst Jonsson,	Pilagården	Hasslerör
Hälsovårdsnämndens ordförande i Hasslerörs kommun, c/o		
Lantbr. Walter Johnsson,	Storegården	Hasslerör
Vägförvaltningen i Skaraborgs län,		Mariestad
Länsingenjören i Skaraborgs län,		"
Länsläkaren i Skaraborgs län,	Länsstyrelsen	"

Dessutom har fotokopia av ansökningshandling jämte kungörelse översänts till

Statens Vatteninspektion Drottningholm.

15

Att underrättelser avsänts till förestående sakägare med posten den 27 och 30 november 1964, intygas.

I tjänsten

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör

VFR 514-64 4376

Fullmakt

I enlighet med skrivelse från Kungl väg- och vattenbyggnadsstyrelsen av den 1 juli 1946, dnr 0.594/45, Ka 7348-66, får vägförvaltningen i Skaraborgs län härmed befullmäktiga kontrollant Torgny Ström, Mariestad, att utföra och bevaka Styrelsens talan för Kungl Maj:t och Kronan vid syneförrättning enligt vattenlagens bestämmelser för torrläggning av marker och avledande av kloakvatten från Berga Skattegården 1^{3} - 1^{18}, Berga Pilagården 3^{5} och 3^{6}, Berga Sörgården 4^{5} och 4^{7} samt Heden 1^{1} och 1^{2} i Berga socken, Skaraborgs län.

Mariestad den 15 december 1964

VÄGFÖRVALTNINGEN I SKARABORGS LÄN

Holger Andersson

Kopia.

Bilaga 5.

Lantbruksingenjören
vid
Lantbruksnämnden
i Älvsborgs läns norra område

Kungsgatan 17, Box 93, Vänersborg
Telefon 120 80 växel, 120 82
Lantbruksingenjör
K.Dahlgren/EB

Vänersborg den 27 november 1964.

Statens Vatteninspektion, Drottningholm.
Länsingenjören, Mariestad.
Länsläkaren, Länsstyrelsen, Mariestad.

Betr. utsläpp av kloakvatten från bostadsfastigheterna Berga Skattegården 1^{3}-1^{18} och Heden 1^{2} m.fl. i Berga s:n, Hasslerörs kommun av Skaraborgs län.

Undertecknad, av länsstyrelsen förordnad att handlägga syneförrättning enligt vattenlagens 10 kap. för fastställande av villkor för avledande av kloakvatten från rubricerade bostadsfastigheter, får härmed lämna följande uppgifter om företaget.

Utsläpp av kloakvatten sker för närvarande dels direkt i skogsterrängen och dels i ett mindre dike från ett tiotal fastigheter av ifrågavarande relativt gles bebyggelse. Folkmängden uppgår till ca 45 personer. Endast ett par fastigheter har slamavskiljare av godkänd typ.

Föreliggande sammanträde är av förberedande karaktär och kommer den slutliga avloppsplanen tillställas vatteninspektionen för yttrande före förrättningens avslutande.

I tjänsten
Kurt Dahlgren
Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Kopian bestyrkes:
Kurt Dahlgren

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
Länsingenjören
i Skaraborgs län

Bilaga 6. 18

Tjänsteställe	Handläggare	Datum	Beteckning (Åberopas vid korrespondens)
LIÖR	Iö S Tovoté	5.12.64	LIÖR 8611-641069 R 14

Lantbruksingenjör Kurt Dahlgren
Box 93

VÄNERSBORG

Edert tjänsteställe, handläggare	Edert meddelande
	27.11.64 30.11.64 ⁊ 2

Betr utsläpp av kloakvatten från bostadsfastigheterna Berga Skattegården 1:3 - 1:18 och Heden 1:2 m fl i Hasslerörs kommun, Skaraborgs län

Med anledning av kungörelse angående syneförrättning enligt vattenlagen för rubr bebyggelse får länsingenjören härmed anföra följande utöver vad som framgår av bilagd kopia av yttrande till Hasslerörs kommun den 9.10.63. ./.

Det synes särskilt böra understrykas att slamavskiljare enligt VA 8 "Små avloppsanläggningar" anordnas och att regnvatten icke ledes till dessa. Vidare bör frågan om den gemensamma ledningens utloppspunkt ägnas särskild uppmärksamhet beträffande läge i förhållande till beteshagar. Avloppsledningarnas läge i förhållande till befintliga dricksvattenbrunnar och ledningarnas utförande med gummiringstätade avloppsrör bör ävenledes bli föremål för särskilt påpekande till förhindrande av förorening av grundvattnet inom området. Därest gemensam slamavskiljare kommer till utförande bör skötselanvisningar utfärdas.

Mariestad som ovan
LÄNSINGENJÖREN
i Skaraborgs län

Sven Åke Svensson

/Stig Tovoté

Kopia av denna skrivelse har tillställts
Statens Vatteninspektion, Drottningholm

Postadress **Landsstatshuset Mariestad**
Gatuadress **Hamngatan 2**
Telefonadress **0501 — 136 00**

Avskrift

Bilaga 6. 19

9.10.63

Hasslerörs kommun
Kommunalkontoret

HASSLERÖR

Dnr aVA 834/63 Ref va R 14

Betr ifrågasatt sanering av bebyggelsen vid Äskekärr-Bergatorp i Hasslerörs kommun

Åberopande sammanträffande på platsen den 7.10.63 får länsingenjören härmed anföra följande.

Bebyggelsen torde trots viss förtätning böra hänföras till glesbebyggelse främst på grund av att något sådant saneringsbehov som motiverar utbyggnad av fullständig vatten- och avloppsanläggning icke kan anses föreligga. Någon medverkan från väg- och vattenbyggnadsstyrelsens sida kan således icke påräknas.

Vid besöket framkom att det å angränsande fastighet Ingarud planeras ett företag för torrläggning av mark. Det synes därvid lämpligt att de fastighetsägare som kan avleda sina avlopp åt öster hos länsstyrelsen begär syneförrättning enligt VL 8:18. Framställningen insändes till lantbruksingenjören i länet.

Mariestad som ovan

Länsingenjören i Skaraborgs län
Sven Åke Svensson
/Stig Tovoté

Kopia av denna skrivelse har tillställts
Hälsovårdsnämnden i Hasslerörs kommun

Bestyrkes i tjänsten

Bilaga 7.

KUNGÖRELSE
Syneförrättning angående torrläggning av marker inom och avledande av kloakvatten från Berga 6:1, Berga Skattegården 1:2—1:18, Berga Pilagården 3:5 o. 3:6, Berga Sörgården 4:5 och 4:7 samt Heden 1:1 och 1:2 i Berga socken, Skaraborgs län, handlägges ånyo vid sammanträde å **Kommunalhuset i Hasslerör torsdagen den 29 september 1966 kl. 11.**
Recipient för kloakutsläppet utgöres av en bäck genom Säby ned mot sjön Vänern.
Allmän väg beröres av företaget.
Val av styrelse kommer samtidigt att förrättas.
Till sammanträdet kallas alla de, som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.
Vänersborg den 7 sept. 1966.
På tjänstens vägnar:
Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Att ovanstående kungörelse varit införd i Tidning för Skaraborgs län den 14 september 1966 intygas ex officio:

Kurt Dahlgren

Bilaga 8.

Förteckning

över sakägare i det företag som avser torrläggning av marker inom och avledande av kloakvatten från Berga 6^{1}, Berga Skattegården 1^{2} - 1^{18}, Berga Pilagården 3^{5} och 3^{6}, Berga Sörgården 4^{5} och 4^{7} samt Heden 1^{1} och 1^{2} i Berga socken, Skaraborgs län, vilka jämlikt vattenlagen 10 kap. 40 § underrättats angående sammanträdet den 29 september 1966.

Godsägare Hugo Engströms stbh	Ingarud	Hasslerör
Snickare Ernst Hassel	Heden	"
Lantbr. Fritz Lundh	Berga Skatteg:n	"
Fabr.arb. Henrik Roslund	" "	"
Herr Artur Hassel	Bergtuna	"
F.d. polisman Helge Ekeman	Skogtuna	"
Bagare Göran Lindell	Äskekärrs gård	"
Elektriker Nils Svensson	Solbacken	"
Snickare Harry Karlsson	Bergåsa	"
Handlanden Eric Carlsson	Borgmästareg. 9	Mariestad
Lantbr. Nils Larsson	Berga Skatteg:n	Hasslerör
Lantbr. Sven Olsson	Berga Sörg:n	"
Lantbr. Evert Wångstedt	Berga Pilag:n	"
F.d. jordbr. Rickard Gustavsson	Berga Sörg:n	"
Godsägare Karl Johan Lidefält	Hassla Säby	Mariestad
Vedhandlare Erik Johansson	Västerlångg. 23	"
Köpmannen Sven Nyström	Österlångg. 23	"
Lantbr. Sven Enocksson	Huvudgårdsäng	"
Lantbr. Ernst Jonsson	Pilagården	Hasslerör
Hälsovårdsnämndens ordförande i Hasslerörs kommun c/o Lantbr. Walter Johnsson	Storegården	"
Vägförvaltningen i Skaraborgs län		Mariestad
Länsingenjören i Skaraborgs län		"
Länsläkaren i Skaraborgs län	Länsstyrelsen	"
Statens Vatteninspektion		Drottningholm

Att underrättelser avsänts till förestående sakägare med posten den 8 september 1966, intygas.

I tjänsten

Kurt Dahlgren

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Kopia.

Bilaga 9. 22

Lantbruksingenjören
vid
Lantbruksnämnden
i Älvsborgs läns norra område

Kungsgatan 17, Box 93, Vänersborg
Telefon 120 80 växel, 120 82

Lantbruksingenjör K. Dahlgren/B.K.

Vänersborg den 6 september 1966.

Vägförvaltningen i Skaraborgs län,

Mariestad.

Angående Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Skaraborgs län.

På grund av bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 52 § översändes härmed utdrag ur plan och förslag till utlåtande för rubricerade företag i de delar detta berör allmänna vägen E 3 vid Berga Skattegården 1^{3} och väg 979 Säby - Berga vid Berga 6^{1}.

Det ena exemplaret av utdraget torde återsändes med påteckning om granskning, det andra kan behållas. Slutsammanträde komme r att hållas torsdagen den 29 september 1966.

Vägförvaltningen var representerad vid sammanträde i ärendet den 17 december 1964 av kontrollant Torgny Ström.

I tjänsten.

Kurt Dahlgren

Kurt Dahlgren.
Lantbruksingenjör.

Kopian bestyrkes:
Kurt Dahlgren

Bilaga 10.

Utdrag ur

Förslag till
Utlåtande

angående Berga dikningss- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Skaraborgs län.

---

7. Broar och trummor.
Av syneförrättningen berörs två trummor under allmän väg i punkt 2+13-2+36 och 15+21-15+32.

Det förstnämnda genomloppet är tillfredsställande ur torrläggningssynpunkt medan det senare vid 15+21-15+32 ej medger ovanförliggande marks torrläggning till erforderligt djup varför ombyggnad erfordras på sätt som framgår av plan- och profilritning. Nuvarande genomlopp har tillkommit efter 1 januari 1880, varför det enligt bestämmelserna i 7 kap. 8 § vattenlagen åligger vägförvaltningen i Skaraborgs län att bekosta ovannämnda ombyggnad jämte brunn typ B-1 vid sektion 15+32. Om ej annan överenskommelse träffas med företaget skall vägförvaltningen ombesörja arbetets utförande. Arbetet bör så bedrivas att det nya genomloppet kan tagas i bruk inom en månad efter det meddelande kommit vägförvaltningen tillhanda.

Vänersborg den 6 september 1966.
Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Utdraget bestyrkes:

B. Kallgren
Vänersborg

G. Blomgren
Vänersborg

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
Vägförvaltningen i Skaraborgs län

Tjänsteställe	Handläggare	Datum	Beteckning (Åberopas vid korrespondens)
Underhållsavd	Ingenjör H C Karlsson	22.9.1966	VFR 514-66 2811

Ink. till Lantbruksnämnden Vänersborg
den 23 SEP 1966
Dnr.....

Lantbruksnämnden i Älvsborgs läns norra område
Box 93

VÄNERSBORG

Edert tjänsteställe, handläggare
Lantbruksing K Dahlgren

Edert meddelande

Angående Berga diknings- och kloakledningsföretag, Berga socken.

Med anledning av Eder skrivelse den 6.9.1966 i rubricerade ärende får vägförvaltningen härmed meddela att vägförvaltningen kommer att utföra och bekosta nytt genomlopp genom väg 979 jämte brunn nedströms genomloppen vid väg E3 och 979.

För undvikande av ändringar vid framtida ombyggnad av väg E3 bör brunnarna placeras minst 4.5 m utanför nuvarande vägkant.

Vägförvaltningens arbeten enligt ovan kommer att ombesörjas av vägmästaren i arbetsområde 41, Ullervad tel 0501-35127, som skall underrättas i god tid innan arbetet önskas utfört.

På vägförvaltningens i Skaraborgs län vägnar

L A Larsson

Hans C Karlsson

Kopia.

Bilaga 12.

25

Lantbruksingenjören
vid
Lantbruksnämnden
i Älvsborgs läns norra område

Kungsgatan 17, Box 93, Vänersborg
Telefon 120 80 växel, 120 82
Lantbruksingenjör
K. Dahlgren/B.K.

Vänersborg den 6 september 1966.

Statens Vatteninspektion
Drottningholm

Angående Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Hasslerörs kommun, Skaraborgs län.

Härmed översändes förslag till utlåtande beträffande rubricerade företag. Syneförrättning för fastställande av villkoren för utsläppande av kloakvatten handlägges enligt vad som meddelats inspektionen den 27 november 1964.

Företagets läge framgår av bifogade översiktskarta där de befintliga och de planerade avslamningsanläggningarna markerats med röd ring och recipienten med heldragen röd linje för öppet dike samt röd streckad linje för rörledning. De föreslagna reningsanläggningarnas utformning framgår i den lilla skriften "Meddelande från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen" Nr VA 8. På grund av svåra markförhållanden har slamavskiljare typ B valts.

Förrättningen avses att avslutas den 29 september i år, varför jag vore tacksam för yttrande över de i det preliminära utlåtandet meddelade villkoren dessförinnan.

I tjänsten
Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Kopian bestyrkes:
Kurt Dahlgren

Bilaga 13. 26

STATENS VATTENINSPEKTION
DROTTNINGHOLM
Tel. Sthlm (08) 772 04 64, 772 04 74 (växel)

Akt R:41/661080

Lantbruksingenjör Kurt Dahlgren

Box 93

Vänersborg

Ang. Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Hasslerörs kommun, Skaraborgs län.

Översänt förslag till utlåtande jämte övriga handlingar rörande ovannämnda företag föranleder ingen erinran.

Drottningholm den 23 september 1966.

Enligt uppdrag

Bengt Rosenberg

Bengt Rosenberg
Vatteninspektör

Kopia till Länsingenjören i Skaraborgs län, Mariestad.

Kopia.

Bilaga 14. 27

Lantbruksingenjören
vid
Lantbruksnämnden
i Älvsborgs läns norra område

Kungsgatan 17, Box 93, Vänersborg
Telefon 120 80 växel, 120 82

Lantbruksingenjör
K. Dahlgren/B.K.

Vänersborg den 6 september 1966.

Länsingenjören i Skaraborgs län
MARIESTAD

Angående Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Hasslerörs kommun, Skaraborgs län.

Härmed översändes förslag till utlåtande beträffande rubricerade företag. Syneförrättning för fastställande av villkoren för utsläppande av kloakvatten handlägges enligt vad som meddelats inspektionen den 27 november 1964.

Företagets läge framgår av bifogade översiktskarta där de befintliga och de planerade avslamningsanläggningarna markerats med röd ring och recipienten med heldragen röd linje för öppet dike samt röd streckad linje för rörledning. De föreslagna reningsanläggningarnas utformning framgår i den lilla skriften "Meddelande från Kungl. väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen" Nr VA 8. På grund av svåra markförhållanden har slamavskiljare typ B valts.

Förrättningen avses att avslutas den 29 september i år, varför jag vore tacksam för yttrande över de i det preliminära utlåtandet meddelade villkoren dessförinnan.

I tjänsten
Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Kopian bestyrkes:
Kurt Dahlgren

VÄG- OCH VATTENBYGGNADSVERKET
Länsingenjören
i Skaraborgs län

Tjänsteställe	Handläggare	Datum	Beteckning (Åberopas vid korrespondens)
LIÖR	Iö S Tovoté	7.9.66	LIÖR 8611-660711 R 14

Lantbruksingenjör Kurt Dahlgren

VÄNERSBORG

Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Hasslerörs kommun, Skaraborgs län

Mot föreliggande preliminärt utlåtande avseende rubr företag synes intet väsentligt vara att anföra. Det synes emellertid oklart huruvida planerad slamavskiljare vid punkt L är avsedd för enbart delsamfälligheten L - La. En jämförelse mellan översiktskartan och plankartan ger vid handen att full överensstämmelse i ledningsdragningen inom detta område icke föreligger. Plankartan synes dessutom vara svårtydd, varför någon klar bild av avloppsanläggningarnas placering icke kan erhållas. Det förutsättes dock i enlighet med vad som angivits i Edert följebrev att avloppsreningsanläggningarna dimensioneras i enlighet med VA 8 och att ingen avloppsreningsanläggning får ta emot avloppsvatten mer än en gång.

I övrigt synes inget vara att erinra, varför länsingenjören tillstyrker företaget under hänsynstagande till ovanstående.

Länsingenjören i Skaraborgs län

Nils Ahlgren

/Stig Tovoté

Slutligt
Utlåtande

angående Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga socken, Skaraborgs län.

1. Ändamål, läge m.m.
Företaget, vars ändamål är att söka vinna bättre torrläggnings- och brukningsmöjligheter för åkermark samt att avleda kloakvatten är att hänföra till dikning och avledande av kloakvatten, varom stadgas i 7 och 8 kap. vattenlagen.

Torrläggningsområdet är beläget mellan Börstorpsåns och Tidans nederbördsområde nr 139/140, omedelbart väster om Berga kyrka. Läget framgår av bifogad översiktskarta på vilken torrläggningsområdet utmärkts med gul färg, medan det område som avvattnas till företagets nedersta punkt utmärkts med blå linje.

Syneförrättningen, vilken handlagts jämlikt 10 kap. vattenlagen och med biträde av godemän, har givits den utsträckning, som sökandena yrkat och som förefintliga fallförhållanden nödvändiggjort. Företaget omfattar sålunda de arbeten, som detta utlåtande jämte bilagor och tillhörande ritningar utvisar.

2. Plankarta, profilritningar och höjdsystem.
Över området har kartor upprättats efter verkställda planmätningar. Den mark, som ur torrläggningssynpunkt ansetts direkt beroende av företaget har å plankartan begränsats med en streckad kurva, inom vilken höjdsiffror anger markytans läge i använt höjdsystem. Täckt avlopp betecknas med kraftig fet linje och brunn med kraftig ring. Befintliga rörledningar betecknas med tvärstreckade tunna linjer.

Över avloppen har även upprättats profil- och sektionsritningar, som anger förhållandena vid undersökningstillfället och varå de föreskrivna arbetenas detaljer finns åskådliggjorda.

Till ledning vid företagets utförande och underhåll har fixpunkter inhuggits och dessa beskrivs å plan- och profilritningarna. Som utgångspunkt för avvägningarna har använts en fixpunkt med höjden

+64,23 m i rikets allmänna höjdsystem enligt Rikets allmänna kartverks ekonomiska kartor.

Fixpunkterna får icke utan tvingande skäl förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person dessförinnan ersättas med ny sådan.

3. Omfattning, planläggning, befintliga anläggningar.
Företaget avser utöver torrläggning av mark även avledande av kloakvatten dels icke avslammat fram till reningsanläggningar och dels avslammat från sådana anläggningar via huvuddiket mot recipient. Bostadsområdet är ej byggnadsplanerat och någon nämnvärd nybyggnation är ej att förvänta, varför företaget beräknas avleda kloakvatten från maximalt 50 personer.

Inom området finnes för närvarande 11 fastigheter för vilka avloppsfrågan icke ordnats på för alla parter godtagbart sätt.

Vattenförsörjningen är i allmänhet ordnad genom djupborrade brunnar.

Då åtgärderna inom företagets delar är i någon mån beroende av varandra har företaget ej ansetts kunna uppdelas i olika samfälligheter enligt vattenlagens bestämmelser. Det har emellertid befunnits ändamålsenligt för bl.a. kostnadsfördelningen att särskilja olika delar, som betecknats som delsamfälligheter enligt nedan.

Företaget omfattar följande anläggningar:
Delsamfällighet F - M vari ingår täckta huvuddiket F-G-H-I--K-L-M och sidodiket H-Ha;
Delsamfällighet Ha-Hc vari ingår rörledningen Ha-Hb-Hc med avslamningsanläggning vid Hb;
Delsamfällighet L-La vari ingår rörledningen L-La med avslamningsanläggning vid L eller om delägarna i delsamfälligheten så finner lämpligt i punkt L 1 i vilket fall rörledningen L-L 1 må utföras med lantbruksrör;
Delsamfällighet E-Ea vari ingår rörledningen E-Ea;

Delsamfällighet A-F vilken omfattar vissa åtgärder avseende sträckorna A-B-C-D-E och Ea-F, såsom fastställande av inlösen i rörledning D-E, ersättning för stängselkostnader och delaktighet i framtida underhåll samt vattenanalysering.

För fastigheterna Berga Skattegården 1^{3} och 1^{6} samt Berga Pilagården 3^{5} tillkommer bekostande och anläggande av anslutningsledning och slamavskiljare. Ägarna till fastigheterna Berga Skattegården 1^{11} och 1^{18} svara för utförande och inkoppling av anslutningsledning vid I, medan ägarna till fastigheterna Berga Sörgården 4^{5} och Heden 1^{2} svara för inkoppling vid 9+57 resp. 1+83.

Kloakvattenutsläppare skall tillse att avloppsvatten innan det utsläppes i företagets ledningar på sådan plats att det ej passerar företagets slamavskiljare erhåller nöjaktig slamavskiljning i enlighet med hälso- och vattenvårdsmyndigheternas krav. Yt- eller regnvatten får på inga villkor tillföras företagets eller enskilda slamavskiljare.

Vid 9+57, I, 1+83 och Hc sker anslutning till företagets ledningar genom befintliga servisledningar, vilka av synemännen bedömts användbara. För framtida underhåll av dessa servisledningar svarar envar därav beroende fastighet. Där servisledning utnyttjas gemensamt av flera fastigheter, svarar dessa för underhållet i proportion till fastigheternas respektive andelstal. Dessa servisledningar över fastigheterna Heden 1^{1} och Berga Skattegården 1^{3} och 1^{16} samt i gränsen mot Berga Skattegården 1^{11} ingår ej i det gemensamma företaget men ägarna skall äga rätt att bibehålla och underhålla ledningarna i framtiden, varvid dock ersättning för eventuella skador skall utges på det sätt som bestämts för företagets framtida underhåll.

Längs dikessträckan Ea-F skall vederbörande markägare på lämpligt sätt förhindra att kreatur får tillgång till förorenat vatten. Om ersättning för intrånget stadgas under punkt 8.

Vid sammanträden den 17 december 1964 och den 29 september 1966 yrkades av en markägare att dikessträckan 14+52-19+77 skulle igenläggas med rörledning i den mån detta kunde medföra minskad risk

för översvämning på hans mark. Synemännen finner att betryggande säkerhet vinnes genom utförande av delsamfällighet E-Ea. För erhållande av viss vattenrening bestämmes att dikessträckan 16+0-17+57 skall bibehållas som öppet dike.

4. Tillåtlighet.

Då laga hinder inte synes möta mot företaget lämnas genom denna syneförrättning tillstånd dels till företagets utförande och dels att avleda kloakvatten från bebyggelsegruppen i den omfattning och på de villkor, som av utlåtandet jämte bilagor och tillhörande ritningar framgår.

5. Recipient.

Det låggradigt renade avloppsvattnet utledes i öppet dike vid punkt F vilket efter 157 meter nedströms rörutloppet mynnar ut i den föreslagna rörledningen vid punkt Ea. Från punkt D till sjön Vänern vid punkt A framrinner avloppet öppet.

Lägsta lågvatten på sträckan D-E torde nedgå till värdet 0. Nederbördsområdets storlek samt uppskattade karaktäristiska vattenföringar uppgår för några på översiktskartan angivna punkter till följande:

Punkt	Nederbördsområde ha	Vattenföring	
		högvatten	medelvatten
		l/s	l/s
K	7	20	0,5
F	54	150	6
D	1100	2200	110
A	1550	3000	150

För att man vid eventuellt framtida behov skall kunna avgöra om deltagningsskyldigheten i underhållskostnaderna bör förändras och för att kontrollera vattnets kvalitet jämfört med uppströms D-D[1] om vattning av kreatur förekommer i recipienten, skall minst ett vattenprov tagas årligen under fem år. Antalet provningar skall vid behov utökas. Vattenproven skall tagas på två ställen i recipienten. Det ena provet 10-20 m uppströms vatt-

[1] förra utlåtande

ningsstället vid C och det andra på sträckan D-D^1 enligt upprättad plankarta och profilritning. Proven skall tagas sommartid vid relativt låg vattenföring. Analyser och anteckningar skall göras beträffande följande:
Provtagningsdatum och tid,
Väderlek vid provtagning,
Ungefärlig vattenföring,
Vattentemperatur,
Permanganatförbrukning,
Biokemisk syreförbrukning B S 5 d 20°C,
Syrgasmättning,
Halt av kväve,
Halt av fosfor,
Antal coliforma termotoleranta bakterier, membranfilter 45° 24 h,
Antal agarbakterier 37° 24 h.

Resultaten av samtliga vattenanalyser skall meddelas länsingenjören, som även har att avgöra om analysschemat bör förändras.

6. Dimensionering.
Dikenas dimensioner har bestämts under antagande av en avrinning av 2 l/s ha för åkermark och 1 l/s ha för skogsmark. Nederbördsområdets storlek har för de olika avloppssträckorna angivits på profilritningarna liksom även den dimensionerande högvattenmängden.

7. Broar och trummor.
Av syneförrättningen berörs två trummor under allmän väg i punkt 2+13-2+36 och 15+21-15+32.

Det förstnämnda genomloppet är tillfredsställande ur torrläggningssynpunkt medan det senare vid 15+21-15+32 ej medger ovanförliggande marks torrläggning till erforderligt djup varför ombyggnad erfordras på sätt som framgår av plan- och profilritning. Nuvarande genomlopp har tillkommit efter 1 januari 1880, varför det enligt bestämmelserna i 7 kap. 8 § vattenlagen åligger vägförvaltningen i Skaraborgs län att bekosta ovannämnda ombyggnad jämte brunn typ B-1 vid sektion 15+32. Om ej annan överenskommelse träffas med företaget skall vägförvaltningen ombesörja arbetets utförande. Arbetet bör så bedrivas att det nya genomloppet kan tagas i bruk inom en

månad efter det meddelande kommit vägförvaltningen tillhanda.

8. Ersättningar och skador.

Ägaren till Berga Skattegården 1^3 skall erhålla en ersättning av 350:- kronor dels för upplåtelse till företaget av erforderligt markområde för avslamningsanläggning vid Hb, dels som gottgörelse för förtidig och fördyrad avverkning för ett tio meter brett område genom skogsmarken. Ägaren till Heden 1^1 skall mot en ersättning av 200:- kronor till företaget upplåta erforderligt markområde för avslamningsanläggning vid L eller L 1 omfattande högst ett markområde om 3 x 6 m längs vägmarken. Företaget skall för skötsel m.m. ha dispositionsrätt i framtiden över det omedelbart intill avslamningsanläggningarna belägna området liksom också väg fram till detta över Berga Skattegården 1^3 respektive Heden 1^1 och 1^2. Bestämmelsen avser ej rätt till fordonstrafik å åkermark.

Ägaren till Berga 6^1 skall erhålla en ersättning med 471:- kronor motsvarande kapitaliserade ökade stängselkostnader på sträckan Ea-F.

Kloakintresset skall, så snart företaget är utfört, för nyttjande av rörledningen D-E till ägaren av Säby Klostret 5^3 betala 1 500:- kronor beräknat enligt bilaga C 3.

Det har uppgivits att vattning av kreatur förekommer i recipienten vid B och C och att djurägaren även framdeles önskar kunna fortsätta därmed. Det är synemännens uppfattning att risken för skador genom kreaturens vattning där ej påtagligt förändras genom företagets utförande i nu planerad omfattning. Det kan dock anses uppenbart att vattning i ett dylikt vattendrag kan medföra olägenheter för djuren.

På sträckan C-D synes vattning ej vara aktuell.

I den mån skador till följd av avledande av kloakvatten från företagets utsläpp inträffar skall kloakledningsintressenterna svara för dessa under förutsättning att brister i vederbörandes hägnader, till vilka enligt ovan ersättning utgått, ej orsakat

skadorna.

Andra skador, t.ex. skador på växande gröda, som under arbetstiden orsakas av företaget och varom icke stadgas i vattenlagen 8 kap. 42 §, skall till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare skriftligen hos styrelsen framställer yrkande härom inom sådan tid att skadan rimligen kan värderas, dock senast vid sammanträde med delägarna för framläggande av slutlig utdebiteringslängd. Ersättningens storlek bör bestämmas enligt åsämjande eller av två stycken av styrelsen tillkallade, ojäviga, i jordbruk kunniga män, lämpligen skiftesgodemän.

Beträffande oförutsedda skador gäller vad i vattenlagen 8 kap. 42 § stadgas.

9. Kostnad.
Enligt kostnadsförslaget, bilaga B, har arbets- och materialkostnaderna, inberäknat bl.a. tillägg för arbetets ledning, kontroll och oförutsedda utgifter, men med undantag av förrättningskostnaderna, beräknats till 62 900:- kronor varav på delsamfälligheterna F-M, Ha-Hc, L-La, E-Ea och A-F resp. 38 300:- kronor, 6 600:- kronor, 10 100:- kronor, 4 700:- kronor och 3 200:- kronor.

10. Båtnad.
Den båtnad, som ur torrläggningssynpunkt tillskyndas markerna genom företagets utförande, har i enlighet med värderingslängden, bilaga A 1 och A 2 av synemännen uppskattats till 59 836:- kronor.

11. Kostnadsfördelning.
Enligt bestämmelserna i 8 kap. vattenlagen skall i fall som detta kostnaderna för utförande och underhåll i första hand fördelas mellan torrläggnings- och kloakledningsintressenterna med hänsyn tagen till vattenmängd och vattenbeskaffenhet såvida ej t.ex. ledningarnas längd till annat föranleder. Dock gäller bl.a. den begränsningen att intetdera intresset skall vidkännas större kostnad än vad som kan anses rimligt.

Med hänsyn härtill och till olikheterna i befintliga anläggningar m.m. har synemännen ansett sig böra bestämma att vissa delsamfälligheter

skall bekostas endast av dem som är speciellt därav beroende i enlighet med vad som nedan anges. För kostnadsfördelningen skall för de olika delföretagen gälla följande.

Inom delsamfällighet F-M skall torrläggningsintressenterna svara för 66,58 % av kostnaderna medan kloakledningsintressenterna skall svara för 33,42 %, beräknat enligt bilaga C 1.

Inom vardera intressegruppen skall sedan kostnaderna fördelas på fastigheternas ägare, varvid båtnaden ligger till grund för fördelningen inom torrläggningsintresset och särskilt angivna poängtal inom kloakledningsintresset. Poängtalen är åsatta fastigheterna med hänsyn till bostädernas utrustning och storlek m.m. på sätt som framgår av bilaga E.

Beträffande Berga Pilagården 3^5 och Berga Sörgården 4^5 har särskild utredning verkställts, bilaga C 2 för att begränsa deras andel i kostnaden för utförande av delsamfälligheten F-M på grund av kloakutsläppets närhet till huvuddikets mynning.

Kostnaderna för utförande av delsamfälligheterna Ha-Hc och L-La fördelas mellan de härav beroende fastigheterna i proportion till vars och ens poängtal.

Kostnadsfördelningen inom delsamfällighet E-Ea beräknas på motsvarande sätt som inom delsamfällighet F-M, vilket medför att torrläggningsintressenterna betalar 77,40 % och kloakledningsintressenterna 22,60 %. (Se bilaga C 3 .) Kloakintressenternas andel fördelas därefter på samtliga kloakutsläppare enligt andelstal. (Bil. G 2).

Alla kostnader, som faller på delsamfälligheten A-F, skall åvila kloakledningsintressenterna i förhållande till poängtalen.

Därutöver skall enligt punkt 3 vissa fastigheter själva utföra och bekosta anslutningsledningar och slamavskiljare.

I enlighet med vad här ovan sagts har kostnadersfördelningslängder, bilaga G 1 och G 2, upprättats och däri framgår

varje fastighets deltagningsskyldighet i kronor och procent i kolumn 5 respektive 6.

Delsamfälligheternas gemensamma kostnader, t.ex. kostnaderna för denna syneförrättning, skall fördelas i enlighet med kolumn 7 i kostnadsfördelningslängden.

Förrättningskostnaderna skall emellertid fördelas efter denna längd först sedan företaget utförts. Vid förrättningens avslutande förskotteras de nämligen av de sökande i enlighet med bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 79 och 80 §§. Vilka av delägarna som är att betrakta såsom sökande till förrättningen är angivet i kostnadsfördelningslängdens kolumn 2.

12. Vattendomstolsavgift.

Avgift, varom förmäles i vattenlagen 11 kap. 95 § skall, när syneförrättningen vunnit laga kraft, till länsstyrelsen i länet erläggas med 110:- kronor, vilket belopp förskotteras av sökandena och om företaget kommer till stånd fördelas på delägarna i samfällighet F-M med 2:- kronor för tusen av vars och ens i värderingslängden angivna förbättringsvärde. Vid inbetalningen skall företagets namn och ovannämnda lagparagraf åberopas.

13. Arbetets utförande.

Jämlikt föreskrifterna i vattenlagen 10 kap. 62 § bestämmes ifråga om företaget ytterligare:

att det skall, därest någon av sökandena önskar fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar. Ifråga om delsamfälligheten E-Ea:s utförande bestämmer ende sökanden i delsamfälligheten,

att arbetena för företagets utförande bör genom entreprenad överlåtas på därför lämplig person på de villkor, som befinns för delägarna mest gynnsamma och betryggande. Med entreprenören bör kontrakt i överensstämmelse med detta utlåtande upprättas,

att arbetsföreskrifterna, bilaga D, noga skall efterföljas,

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, och skall vara slutförda senast år 1975 för att bestämmelserna i utlåtandet skall vara gällande samt

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts

av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

14. Framtida underhåll m.m.

I företaget ingående anläggningar skall för framtiden omsorgsfullt underhållas samt rensningar företagas så ofta behov föreligger.

Skötsel och underhållskostnader för de i företaget ingående delsamfälligheterna skall fördelas efter samma grund/er som företagets utförande.

Reningsanläggningarnas skötsel skall ske enligt bifogad instruktion, bilaga F.

Bl.a. genom den igenväxning och det ökade underhåll, som här berörda kloakutsläpp beräknas medföra i recipienten, finner synemännen skäligt föreskriva att kloakledningsintressenterna, se bilaga G 2, skall deltaga i underhållskostnaderna enligt följande:

På delsträckan	A-B	med	15 %	
"	" B-C-D-D[1]	"	25 %	
"	" D-E	"	20 %	
"	" E-Ea	"	22,6 %	om rörledningen utföres, annars 50 % samt
"	" Ea-F	"	70 %.	

Övriga underhållskostnader på dessa delsträckor skall bestridas av dem, som nu ha att svara för underhållet i den mån annat ej framkommer av kostnadsfördelningslängden. Dessa skall även i framtiden svara för eventuella underhållsåtgärders genomförande. I underhållskostnaderna må inräknas rensningskostnad för återställande av diket till tidigare dimensioner samt utgifter för utsättning och kontroll m.m.

Det bör beaktas, att rensningsarbeten om möjligt med hänsyn till dikenas medverkan i vattnets reningsprocess ej bör utföras samma år i de olika delarna av recipienten.

Skadegörelse, som föranletts av sakägares åverkan eller försummelse, ersättes enligt lag.

Ersättning för skada och intrång, som förorsakas genom företagets framtida underhåll, skall utgå enligt de bestämmelser, som gäller för "andra skador, t.ex. skador på växande grödor" enligt punkt 8 ovan.

Skulle det i framtiden uppstå ändrade förhållanden för fastigheterna inom kloakintresset, skall fastighetens andel i kostnaderna för utförande och underhåll omräknas, varvid förutnämnda poängberäkning bör ligga till grund. Hänsyn skall därvid tagas till ledningarnas ålder och skick. Motsvarande gäller nytillkomna fastigheter. Det skall dock beaktas att i förrättningen gällande tillståndsvillkor uppfyllas. Fastställelse av nya bestämmelser beträffande avloppsutsläpp företages av vattendomstolen enligt vattenlagen 8 kap. 40 § till vilken paragraf hänvisas även i andra förekommande fall.

15. Organisation.

Företagets angelägenheter skall handhavas av en styrelse, som väljes på allmänt sammanträde med delägarna enligt föreskrifterna i vattenlagen 8 kap. 51 §.

Styrelsens åliggande är bl.a.:
att anskaffa lämplig entreprenör,
att själv och genom tillkallad sakkunnig person övervaka, att arbetena utförs i full överensstämmelse med förslaget,
att verkställa behövliga utdebiteringar och fördelning av kostnaderna,
att föra räkenskaper över utgifter och handhavda medel,
att ombesörja dikenas vidmakthållande och upprensning samt
att i övrigt vidtaga alla åtgärder, som kan befrämja företagets verkställande och vidmakthållande.

Styrelsen skall därjämte innan arbetet igångsättes göra anmälan om styrelseval hos Konungens befallningshavande jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 8 kap. 49 §.

Till företaget hörande kartor och handlingar skall förvaras av därtill särskilt utsedd person och av denne hållas tillgängliga för envar, som vill taga del av desamma eller göra avskrifter eller anteckningar.

Företagets namn:
Företaget skall benämnas Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966.

16. Besvärshänvisning.
Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 11 kap. 85 § har den som önskar föra talan mot förrättningen att inom 60 dagar från denna dag ingiva sina till Västerbygdens vattendomstol, Vänersborg ställda besvär i tre exemplar. I besvären skall fullständigt upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill. Vid besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

17. Utlåtandets verkställighet.
På grund av bestämmelserna i vattenlagen 8 kap. 38 § skall synemännens utlåtande beträffande frågan om villkoren för kloakvattnets utsläppande underställas Västerbygdens vattendomstols prövning och ha med de ändringar, som domstolen kan ha meddelat, vunnit laga kraft, innan företagets utförande får påbörjas.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Biträdande godemän.

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
Berga socken							
Delsamfällighet F - M							
Berga 6[1]							
Ernst Jonsson							
äng, mylla på lera	1		0,30	1100	1200 (1800)	100	30
Berga Pilagården 3[5]							
Evert Wångstedt							
åker, mylla på lera	2	0,22		2500	3000	500	110
" " " "	3	0,25		2200	3000	800	200
" " " "	4	0,20		2200	3000	800	160
" " " "	5	0,32		2200	3000	800	256
" " " "	6	0,24		2300	3000	700	168
" " " "	7	0,48		2400	3000	600	288
" " " "	8	0,67		2500	3000	500	335
" " " "	9	0,42		2700	3000	300	126
" " " "	10	0,40		2700	3000	300	120
" " " "	11	0,28		2300	3000	700	196
" " " "	12	0,35		2400	3000	600	210
Brukningsbåtnad enligt bilaga A2							5 906
Summa		3,83					8 075
Berga Pilagården 3[6] och Berga Sörgården 4[5]							
Rickard Gustavsson							
åker, mylla på lera	13	0,62		2200	3000	800	496
" " " "	14	0,98		2300	3000	700	686
" " " "	15	0,32		2100	3000	900	288
" " " "	16	0,25		2200	3000	800	200
" " " "	17	0,22		2100	3000	900	198
" " " "	18	0,40		2000	3000	1000	400
" " " "	19	0,58		1600	3000	1400	812
Brukningsbåtnad enligt bilaga A2							4 151
Summa		3,37					7 231

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 208556

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
Berga Sörgården 4[7]							
Sven Olsson							
åker, mylla på lera	20	1,08		1200	2800 (3000)	1600	1 728
" " " "	21	1,60		1200	2800 (3000)	1600	2 560
" " " "	22	0,45		2100	3000	900	405
Brukningsbåtnad enligt bilaga A2							3 302
Summa		3,13					7 995
Berga Skattegården 1[2]							
Nils Larsson							
åker, mylla på lera	23	1,20		2100	2900 (3000)	800	960
" " " "	24	1,35		1600	2900 (3000)	1300	1 755
" " " "	25	2,55		1600	2900 (3000)	1300	3 315
" " " "	26	0,14		1600	2900 (3000)	1300	182
" " " "	27	0,20		1400	2900 (3000)	1500	300
Brukningsbåtnad enligt bilaga A2							3 493
Summa		5,44					10 005
Berga Skattegården 1[3]							
Fritz Lund							
åker, mylla på lera	28	0,45		1200	2900 (3000)	1700	765
" " " "	29	0,30		1000	2900 (3000)	1900	570
" " " "	30	0,95		1000	2900 (3000)	1900	1 805
" " " "	31	0,60		1200	2900 (3000)	1700	1 020
" " " "	32	0,35		2000	3000	1000	350
" " " "	33	0,80		1200	2900 (3000)	1700	1 360
" " " "	34	0,55		1000	3000	2000	1 100
" " " "	35	1,00		1600	3000	1400	1 400
" " " "	36	0,35		1800	3000	1200	420
" " " "	37	0,32		1800	3000	1200	384
Brukningsbåtnad enligt bilaga A2							6 748
Summa		5,67					15 922

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare / Ägobeskrivning	Ägofigur-nr	Förbättrad mark: åker, tomt hektar	Förbättrad mark: annan hektar	Värde pr ha: före kronor	Värde pr ha: efter kronor	Båtnad: pr ha kronor	Båtnad: pr ägofigur kronor
Heden 1[1]							
H. Engströms dödsbo							
åker, mylla på lera	38	0,75		2100	3000	900	675
" " " "	39	0,78		1800	3000	1200	936
Brukningsbåtnad enligt bilaga A 2							2 334
Summa		1,53					3 945
Heden 1[1]							
Lagfaren ägare							
H. Engströms dödsbo							
Hävdas av							
Göran Lindell							
åker, mylla på lera	40	0,22		1400	3000	1600	352
Summa		0,22					352
Berga Skattegården 1[6]							
Göran Lindell							
åker, mylla på lera	41	0,92		1200	3000	1800	1 656
Summa		0,92					1 656
Sammandrag							
Berga socken							
Delsamfällighet F - M							
Berga 6[1]							
Ernst Jonsson	1		0,30				30
Berga Pilagården 3[5]							
Evert Wångstedt	2-12	3,83					8 075
Berga Pilagården 3[6]							
Berga Sörgården 4[5]							
Rickard Gustavsson	13-19	3,37					7 231
Berga Sörgården 4[7]							
Sven Olsson	20-22	3,13					7 995
Berga Skattegården 1[2]							
Nils Larsson	23-27	5,44					10 005
Berga Skattegården 1[3]							
Fritz Lund	28-37	5,67					15 922
Trpt							

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 208556

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo-figur-nr	Förbättrad mark åker, tomt hektar	 annan hektar	Värde pr ha före kronor	 efter kronor	Båtnad pr ha kronor	 pr ägofigur kronor
Trpt							
Heden 1[1]							
H. Engströms dödsbo	38-39	1,53					3 945
Heden 1[1]							
Lagfaren ägare							
H. Engströms dödsbo							
Hävdas av							
Göran Lindell	40	0,22					352
Berga Skattegården 1[6]							
Göran Lindell	41	0,92					1 656
Summa		24,11	0,30				55 211
Delsamfällighet E-Ea							
Säby Klostret 5[3]							
Karl Johan Lidefelt							
Båtnad enligt bilaga A 2							4 000
Berga 6[1]							
Ernst Jonsson							
åker, mylla på lera	42	0,15		1000	2500	1500	225
Båtnad enligt bilaga A 2							400
Summa		0,15					625
Delsamfällighet E-Ea summa		0,15					4 625
Slutsammandrag							
Delsamfällighet F-M		24,11	0,30				55 211
-"- E-Ea		0,15					4 625
Summa		24,26	0,30				59 836

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Brukningsbåtnad.

Beräkningen utförd med ledning av 1962 års arronderingsutredning.

Fastighet, ägare	Avloppssträcka	Längd m	Summa årsvinst	Kapitaliserad vinst (5 %,00)	Arealvinst	Avgår kostnad för igenfyllning av dike	Summa brukningsbåtnad
			K	r	o n	o	r
1	2	3	4	5	6	7	8
Berga Pilagården 3[5]							
Evert Wångstedt	14+45-11+30	315	278:30	5 566:-	1 140:-	800:-	5 906:-
Berga Sörgården 4[5] m.fl.							
Rickard Gustavsson	11+30-9+2	228	208:70	4 174:-	205:-	228:-	4 151:-
Berga Sörgården 4[7]							
Sven Olsson	9+2-7+20	182	161:-	3 320:-	164:-	182:-	3 302:-
Berga Skattegården 1[2]							
Nils Larsson	7+20-5+29	191	175:60	3 512:-	172:-	191:-	3 493:-
Berga Skattegården 1[3]							
Frits Lund	5+29-3+73	156	143:70	2 874:-	140:-	484:-	6 748:-
	3+73-2+50	123	77:50	1 550:-	111:-		
	72+52-74+57	205	121:70	2 434:-	123:-		

Trpt

Bilaga A 2.

45

1		2	3	4	5	6	7	8
Heden 1[1]	Trpt							
H. Engströms dödsbo		0+00-2+00	200	120:70	2 414:-	120:-	200:-	2 334:-
Säby Klostret 5[3]								
Karl-Johan Lidefelt		18+11-19+77		200:-[x)]	4 000:-	-	-	4 000:-
Berga 6[1]								
Ernst Jonsson		17+50-17+70		20:-[x)]	400:-	-	-	400:-
							Summa	30 334:-

x) Avser båtnad genom undanröjande av översvämningsskador på grund av gränsdikets benägenhet att fyllas med snö samt minskade underhållskostnader.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren.

Lantbruksingenjör.

46

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966 i Berga s:n				
		Delsamfällighet F - M				
		Diket F-G-H-I-K-L-M				
16-15+32	68	lantbruksrör av betong ø 500 mm m	68	23:-	1 564	
		Grävning, läggning och återfyllning m	68	8:-	544	
15+32-15+21	11	Trumma ø 600 mm genom allmänna vägen nr 929, Berga - Säby, samt brunn typ B-1, ø 1000 vid 15+32 utföres och bekostas av Vägförvaltningen i Skaraborgs län				
15+21-9+2	619	lantbruksrör av betong ø 400 mm m	619	15:-	9 285	
9+2-4+59	443	lantbruksrör av betong ø 300 mm m	443	9:-	3 987	
4+59-3+73	86	lantbruksrör av betong ø 200 mm m	86	5:-	430	
3+73-0	350	lantbruksrör av betong ø 150 mm m	350	4:-	1 400	
15+21-13+2		Grävning, läggning och återfyllning m	219	6:-	1 314	
13+2-9+2		D:o m	400	8:-	3 200	
9+2-4+59		D:o m	443	7:-	3 101	
4+59-3+73		D:o m	86	6:-	516	
3+73-0		D:o m	350	5:-	1 750	
14+20-14+70		Berg m	12	30:-	360	
14+52,12+19, 12+25		Tillägg för rörledn. framdragn. genom stentrumma st	3	30:-	90	
10+50,8+33, 6+92, 5+62, 4+97, 3+70, 1+10		Tillägg för rörledn. framdragn. genom ägobroar st	7	20:-	140	
16		Utlopp typ U-1 st	1	50:-	50	
15+21, 9+2, 2+36, 2+13		Brunn typ B-1, ø 1000 mm st	4	400:-	1 600	
		Trpt				

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.		Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
			Trpt				
4+59		Brunn typ B-1, ø 800 mm	st	1	320:-	320	
3+73		Brunn typ B-1, ø 600 mm	st	1	200:-	200	
0		Brunn typ B-1, ø 500 mm	st	1	130:-	130	
5+29		Tillägg för T-rör,					
		300x150x150 mm	st	1	25:-	25	
6+60		D:o, 300x150x100 mm	st	1	25:-	25	
7+20		D:o, 300x200x100 mm	st	1	25:-	25	
9+57		D:o, 400x150x100 mm	st	1	35:-	35	
11+30		D:o, 400x200x150 mm	st	1	35:-	35	
12+73,14+52		D:o, 400x200x100 mm	st	2	35:-	70	
		Vid ovanstående T-rör					
		brunn typ B-8, ø 500 mm	st	7	130:-	910	
		Arbetsledning och oförut-					
		sett				3 394	34 500
		Diket H - Ha					
74+62-73+85	77	lantbruksrör av betong,					
		ø 225 mm	m	77	6:-	462	
73+85-72+52	133	lantbruksrör av betong,					
		ø 200 mm	m	133	5:-	665	
72+52-71+90	62	lantbruksrör av betong,					
		ø 150 mm	m	62	4:-	248	
74+62-72+52		Grävning, läggning och					
		återfyllning	m	210	6:-	1 260	
72+52-71+90		D:o	m	62	4:-	248	
73+85,72+52		Brunnar typ B-1, ø 600					
		mm	st	2	200:-	400	
71+90		Brunn typ B-1, ø 500 mm	st	1	130:-	130	
		Arbetsledning och oförut-					
		sett				387	3 800
		Summa					38 300

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Kloakintresset				
		Samfällighet Ha - Hc				
		Diket Ha-Hb-Hc				
71+90-70+10	180	lantbruksrör av betong, ø 150 mm m	180	4:-	720	
71+90-70+80		Grävning, läggning och återfyllning m	110	5:-	550	
70+80-70+10		Schaktning, sprängning, läggning och återfyllning m	70	8:-	560	
70+10-70	10	muffrör av betong typ GL ø 150 mm med gummiringstätning, grävning, läggning, återfyllning m.m. m	10	15:-	150	
70		Tillägg för anslutning till äldre ledningar			50	
70		Brunn typ B-10, ø 900 mm med betonglock st	1	250:-	250	
70-70+20		Jordfyllning på ledning för att erhålla minst 1 m täckning m^3	20	7:-	140	
70+20-71+90		Tillägg för sågspån kring rören m^3	17	10:-	170	
70+10-71+90	180	Ersättning för förtidig och fördyrad avverkning beräknat efter 10 m brett område jämte intrång			250	
		Arbetsledning och oförutsett			360	3 200
		Avslamningsanläggning vid Hb				
		Schaktning av bottenmorän, sten och klippblock m^3	36	8:-	288	
		Avjämning av botten med ett 20 cm grusskikt			100	
		Utförande av slamavskiljare typ B, 2 st ø 1,2 m, vattendjup 2,0 m, våt volym 4,5 m^3, höjd 3,6 m			2 400	
		enligt Kungl. Väg- o. Vattenbyggnadsstyrelsens meddelande Nr VA 8 "Små avloppsanläggningar".				

Trpt

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
		Trpt				
		Återfyllning och utplanering av överskottsmassor			200	
		Ersättning för marklösen och intrång för avslamningsanläggning			100	
		Arbetsledning och oförutsett			312	3 400
		Delsamfällighet Ha-Hc summa				6 600
		Delsamfällighet L-La				
		Diket L-L 1 - La				
(50-4)-52+37	241	Muffrör av betong typ GL ø 150 mm med gummiringstätning				
		Grävning, läggning och återfyllning m.m.	241	17:-	4 097	
52+31-52+25 50+78-50+86		Berg m	14	50:-	700	
		Tillägg för inkoppling av 3 fastigheter			150	
52+37,50+84 (50-4)		Brunn typ B-10, ø 900 mm med betonglock st	3	250:-	750	
		Brunn typ B-10, ø 900 mm med körbar betäckning st	1	450:-	450	
		Arbetsledning och oförutsett			653	6 800
		Avslamningsanläggning vid L eller om sakäg. finner lämpligt vid L 1				
		Schaktning av hård sand med sten m^3	36	6:-	216	
		Avjämning av botten med grusskikt			50	
		Utförande av slamavskiljare typ B, 2 st ø 1,2 m, vattendjup 2 m, våt volym 4,5 m^3, höjd 3,6 m enligt Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens meddelande Nr Va 8 "Små avloppsanläggningar"			2 300	
		Återfyllning och borttransport av överskottsmassor			200	
		Trpt				

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	à-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
				Trpt		
		Marklösen och intrång			200	
		Arbetsledning och oförut-				
		sett			334	3 300
		Delsamfällighet L-La summa				10 100
		Delsamfällighet E-Ea				
17+57-18+73	90	Lantbruksrör av betong				
		ø 300 mm m	90	9:20	828	
18+73-19+77	104	D:o ø 400 mm m	104	14:60	1 518	
		Grävning, läggning och				
		återfyllning m	90	7:-	630	
		D:o m	104	8:-	832	
		Brunn typ B-14, ø 800 mm st	1	250:-	250	
		Brunn typ B-1, ø 800 mm st	1	250:-	250	4 308
		Arbetsledning och oförut-				
		sett				392
		Delsamfällighet E-Ea summa				4 700
		Delsamfällighet A-F				
16-17+57		Ersättning för stängsel				
		till ägaren av Berga 6^1				
		(Ernst Jonsson) m	157	3:-	471	
		Ersättning enligt bilaga				
		C 3			1 500	
		Provtagningskostnader och				
		oförutsett m.m.			1 229	3 200
		Delsamfällighet A-F summa				3 200
		Sammandrag				
		Delsamfällighet F-M			38 300	
		-"- Ha-Hc			6 600	
		-"- L-La			10 100	
		-"- E-Ea			4 700	
		-"- A-F			3 200	
		Summa			62 900	

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Lantbruksstyrelsen 3047 n. 62 aug. 6 000.

SRA 458382

Bilaga C 1.

Utredning

rörande kloakintressets andel i delsamfälligheten F-N. Beräkningen grundas på vattenmängd och beskaffenhet varvid poäng inom kloakintresset beräknats efter 0,15 l/s. Erhållen vattenmängd jämföres med NHQ.

Sträckan	Torrl. intresset	Kloak-intresset	Kostnad		
	NHQ	Omräkn. till vattenmängd l/s	Torrläggn. intresset Kr	Kloakledningsintresset Kr	Totalt Kr
0-2+13	5	2,1	1 890:-	810:-	2 700:-
2+36-3+73	10	12	819:-	981:-	1 800:-
3+73-4+59	15	17,6	644:-	756:-	1 400:-
4+59-5+29	31	24	960:-	740:-	1 700:-
5+29-7+20	33	24	2 146:-	1 554:-	3 700:-
7+20-9+57	46	24	3 280:-	1 720:-	5 000:-
9+57-11+30	57	24	3 229:-	1 371:-	4 600:-
11+30-12+73	69	25,95	2 907:-	1 093:-	4 000:-
12+73-14+52	78	25,95	3 602:-	1 198:-	4 800:-
14+52-15+21	89	25,95	1 858:-	542:-	2 400:-
15+32-16+00	91	28,35	1 830:-	570:-	2 400:-
72+52-71+90	7	6,5	416:-	384:-	800:-
73+85-72+52	10,5	6,5	1 085:-	665:-	1 750:-
74+62-73+85	13	6,5	835:-	415:-	1 250:-
		Summa	25 501:-	12 799:-	38 300:-

Uträknat i procentuell delaktighet motsvarar detta 66,58 % för torrläggningsintresset och 33,42 % för kloakintresset.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren.

Lantbruksingenjör.

Bilaga C 2.

Utredning

rörande vissa fastigheters kostnadsandel i delsamfälligheten F-N med anledning av kloakutsläpp. (Beräkningen utförd enligt samma princip som bilaga C 1.)

Fastigheten Berga Pilagården 3:5

Sträcka	Kostnad	Fastighetens andel	
		%	kronor
14+52-15+21	2 400:-	2,62	63:-
15+32-16+00	2 400:-	2,6	62:-
		Kostnadsandel summa	125:- kr

Fastigheten Berga Sörgården 4:5

9+57-11+30	4 600:-	3,31	152:-
11+30-12+73	4 000:-	2,75	110:-
12+73-14+52	4 800:-	2,44	117:-
14+52-15+21	2 400:-	2,14	51:-
15+32-16+00	2 400:-	2,10	50:-
		Kostnadsandel summa	480:- kr

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren

Kurt Dahlgren.

Lantbruksingenjör.

Bilaga C 3.

Utredning

rörande kloakintressets andel i kostnaden för rörledningarna D-E och E-Ea (se VL kap. 8 § 10-12 och 18).

Rörledningen D-E

Rörledningens återanskaffningskostnad:	396 m à 22:- kr	8 712:-
	Brunnar m.m.	400:-
	Div.	888:-
	Summa kostnad	10 000:- kr

Rörledningens beräknade nuvärde: 3/4 av 10 000:- = 7 500:- kr.

Det äldre dikningsföretaget: nederbördsområde 65 ha = 113 l/s = 80 %.

Kloakintresset: 189 poäng à 0,15 l/s = 28,35 l/s = 20 %.

Kloakintresset skall så snart företaget är utfört för nyttjande av rörledningen D-E till ägaren av Säby Klostret 5^3 betala 7 500 x 20 % = 1 500:- kr.

Rörledningen E-Ea

Rörledningens beräknade kostnad 4 700:- kr

Nederbördsområde för delsamfällighet E-Ea 57 ha = 97 l/s = 77,4 %

Kloakintresset: 189 poäng à 0,15 l/s = 28,35 l/s = 22,6 %

Kommer delsamfälligheten E-Ea till utförande skall kloakledningsintresset ingå i kostnaderna med 22,6 %.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör

Arbetsföreskrifter

tillhörande förslag till Berga diknings- och kloakledningsföretag upprättat år 1966 i Berga socken, Skaraborgs län.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var 50:de meter verkställas av sakkunnig person.

Före maskingrävning skall torrläggningsföretagets styrelse och vederbörande entreprenör förvissa sig om huruvida elkablar eller telekablar kan komma att beröras av arbetet. Televerket utmärker vid anmodan kostnadsfritt sina kablar. Hänvändelse sker enklast till närmaste telefonstation, som omgående vidarebefordrar Er anmälan om grävning.

Vid arbetets utförande är att iakttaga.

att betongrör skall vara minst 4 veckor gamla och uppfylla fordringarna enligt de bestämmelser, som är fastställda för respektive rörtyper;

att till rörledning, vilken skall utföras med täta fogar, skall användas muffrör av betong typ GL med gummitätningsringar;

att den i förslaget angivna bottenlinjens höjd avser ledningens inre bottenlinje;

att flukter utsättes före grävningen i tillräckligt antal för erhållande av tillfredsställande kontroll så att ledningen får den i förslaget angivna lutningen;

att rörledning ej må nedläggas direkt på berg eller sten, utan skall läggas på rörbädd av minst 10 cm tjockt, väl avjämnat lager grus eller sand;

att där muffrör används dessa icke tillåts vila enbart på muffarna utan skall ha god anliggning längs hela rörkroppen;

att vid tillstötande öppna tegdiken vattnet lämpligen bör tilledas ledningen antingen genom en brunn enligt typritning B-8 eller genom en stensil; dessa arbeten skall utföras på markägarens särskilda framställning samt bekostas av denne;

att därest någon markägare önskar brunnarna förhöjda över markytan, denne skall bestrida eventuell merkostnad. Brunnarnas läge markerar markägaren dock i stället lämpligen med en stake avsedd att förhindra att brunnen påköres med jordbruksredskap.

Vid passerandet med skördemaskiner och dylikt bör staken tillfälligt kunna borttagas;

att rörutlopp lämpligen utföres av 3 st med cementrör fast sammanfogade betongrör på rustbädd av 2½" - 3" plank, som har minst 3 meters längd, eller enligt typritning U-1;

att pinnad grästorv anbringas kring rörutloppet samt om så erfordras i det öppna dikets botten och slänter;

att rörfogarna skall grusas eller på lämpligaste sätt tätas om jorden är så beskaffad, att risk för inslamning föreligger. Stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då avskiljas från jorden med grästorv, enris eller granris;

att tegelrörsledningar vid in- och utlopp i brunnar avslutas med ett betongrör, samt att, om vederbörande markägare så påfordrar, första röret för de täckdikesstammar, som beräknas komma att utmynna i en brunn, skall inkopplas i samband med utförandet av brunnen ifråga. Inkopplingen bekostas av markägaren;

att befintliga grenledningar inkopplas i samband med företagets utförande. Sådana arbeten skall godkännas av kontrollanten, varför de skall ha utförts före kontrollavvägningen. Markägare bör lämna entreprenören anvisningar beträffande grenledningarnas lägen i god tid före rörens läggning;

att ledning ej får överskottas, förrän densamma av vederbörande kontrollant avsynats;

att innan fullständig täckning sker, rören skall täckas för hand till minst 0,20 meters djup med stenfri jord;

att uppschaktade jordmassor i sin helhet skall återfyllas på rören. Eventuellt överblivna jordmassor läggas i en sträng över ledningen, om vederbörande markägare ej önskar dem utplanerade. Öppna diken må ej igenfyllas annat än efter markägarens medgivande;

att rören alltid där annat ej särskilt föreskrives skall täckas med minst 0,5 m jordmassa, vilken om så erfordras nedschaktas från dikeskanten;

att rörledning under flödesränna skall täckas med väl stampad jord;

att vägbana, med undantag för 50+84-52+37 å diket L-La, bebyggd tomt eller trädgård ej utan vederbörande ägares medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord. Vägbana, som genomgräves, skall snarast möjligt återställas i fullgott skick;

att arbetet så bedrives att minsta möjliga skada och intrång uppstår;

att sten och grus så mycket som möjligt sammanföres i lämpliga rösen och icke sprides bland den lösa jorden;

att avslamningsanläggning skall utföras vattentät; se bilaga;

att gränsmärken ej må ändras till sina planlägen eller täckas med jord, om icke dessförinnan genom vederbörande lantmätares försorg nya punkter blivit utsatta;

att alla arbeten utföras i noggrann överensstämmelse med ritningar och föreskrifter i kostnadsförslag samt kontrollantens anvisningar;

att all rörläggning och andra betongarbeten skall utföras av fullt kompetent person;

att företagets styrelse under arbetets gång bör kontrollera arbetets utförande;

att det åligger entreprenör att taga del av dessa arbetsföreskrifter.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

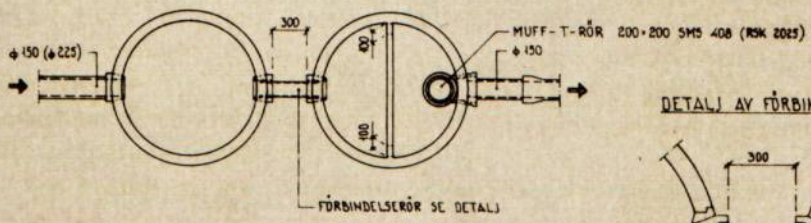
Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

BILAGA 2

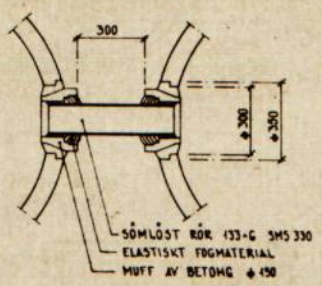
SLAMAVSKILJARE TYP B

HÖGST 20 PERSONER

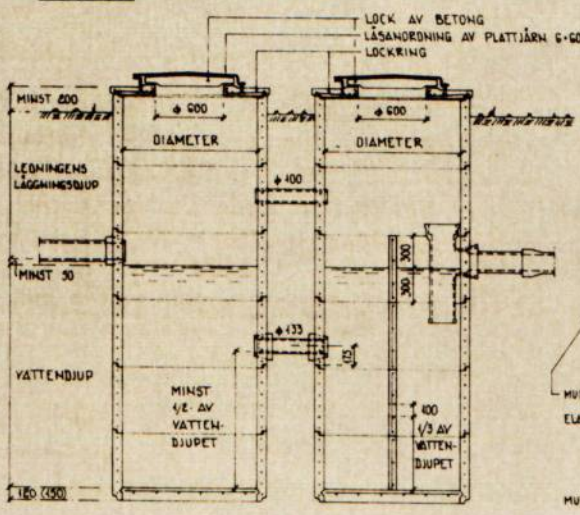
PLAN

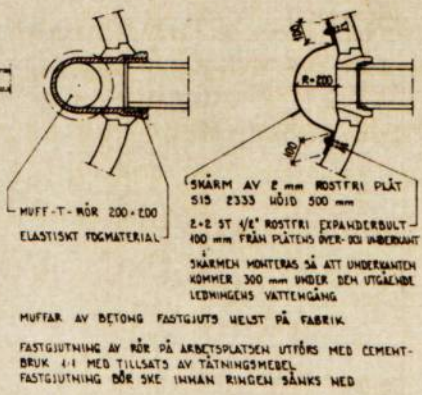

DETALJ AV FÖRBINDELSERÖR

SEKTION

DETALJ AV UTLOPP ALTERNATIV

SKÄRMEN MONTERAS SÅ ATT UNDERKANTEN KOMMER 300 mm UNDER DEN UTGÅENDE LEDNINGENS VATTENGÅNG

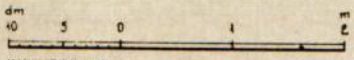
MUFFAR AV BETONG FASTGJUTS HELST PÅ FABRIK.

FASTGJUTNING AV RÖR PÅ ARBETSPLATSEN UTFÖRS MED CEMENT-BRUK 1:1 MED TILLSATS AV TÄTNINGSMEDEL.
FASTGJUTNING BÖR SKE INNAN RINGEN SÄNKS NED

DIMENSIONERINGSTABELL

ANTAL PERSONER	HUVUDDIMENSIONER	
	DIAMETER	VATTENDJUP
1 – 10	1200 mm	1980 mm
11 – 15	1500 mm	1930 mm
16 – 20	1500 mm	2350 mm

BÅDA BRUNNARNA UTFÖRS MED SAMMA DIMENSIONER

HUVUDSKALA

ALLA MÅTT ÄR ANGIVNA I mm

KONSTRUKTIONSBESTÄMMELSER

DIA-METER	BRUNNSRING		BOTTEN		LOCKRING				
	TJOCKLEK	ARMERING	TJOCKLEK	ARMERING	TJOCKLEK	RINGARM MANUELL	RINGARM ÖVRIGT	RADIELL ARMERING
1200	85	6ϕ8 c 100	120	#ϕ8 c 200	70	4ϕ8 ÖK+2ϕ8 UK	4ϕ8 YTTERKANT	ϕ6 c 300 R=600
1300	100	—"—	130	#ϕ8 c 150	70	4ϕ8 ÖK+3ϕ8 UK	2ϕ8 c 200	ϕ6 c 300 R=750

MELLANVÄGG GJUTS 50 mm TJOCK I LIGGANDE FORM ; ARMERING #ϕ6 c 200

BRUNNSRINGAR, LOCKRING OCH LOCK UTFÖRS ENLIGT BETONGRÖRSNORMERNA.
FOGARNA TÄTAS MED FOGBAND

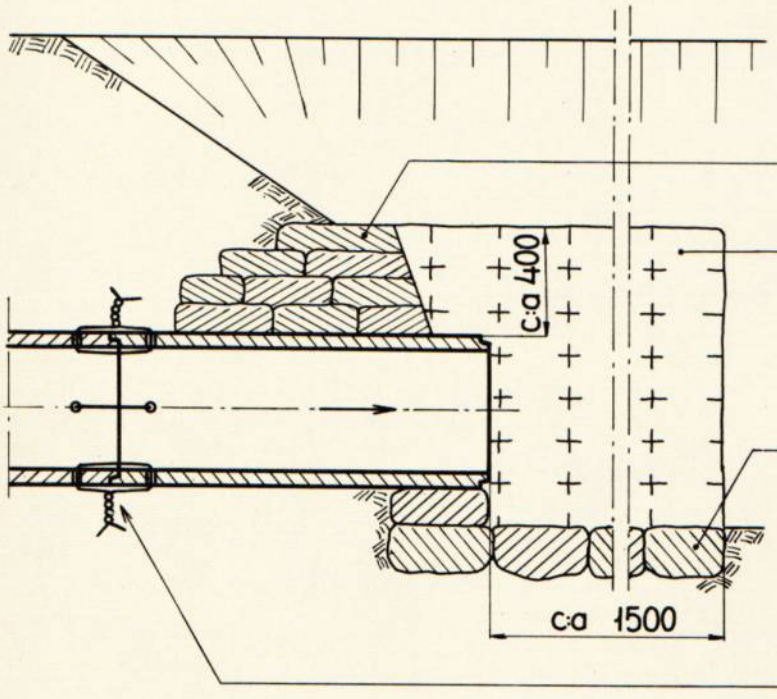
SLAMAVSKILJAREN UTFÖRS HELST AV, PÅ FABRIK FÄRDIGSTÄLLDA RINGAR MED BOTTEN, MELLANVÄGG OCH MUFFAR FÖR LEDNINGSANSLUTNINGAR.
NÄR DEN ANDRA BRUNNEN HAR DIAMETERN 1500 mm KAN RINGARNA UTBYTAS MOT SAMMA BRUNNSRINGAR SOM VID SLAMAVSKILJARE TYP A

BETONG: BTG II STD K 300 T VATTENTÄT
ARMERING: KS 40 ELLER ST 37 S

Bilaga

Typritning U-1

UTLOPP

Mått i mm

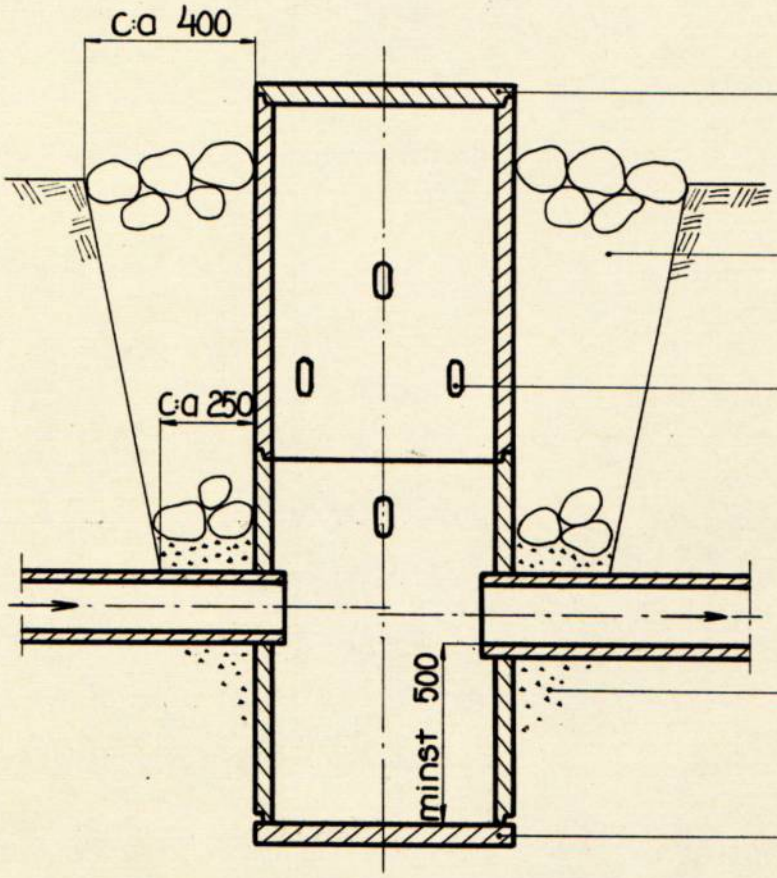
Lantbruksstyrelsen 3092. 53 maj.

SVENSKA REPRODUKTIONS AB 1963

Bilaga

Typritning B-1

BRUNN

Betonglock med handtag

Fyllning med sten eller singel

Ytvattenintag

Grus eller väl stampad lera

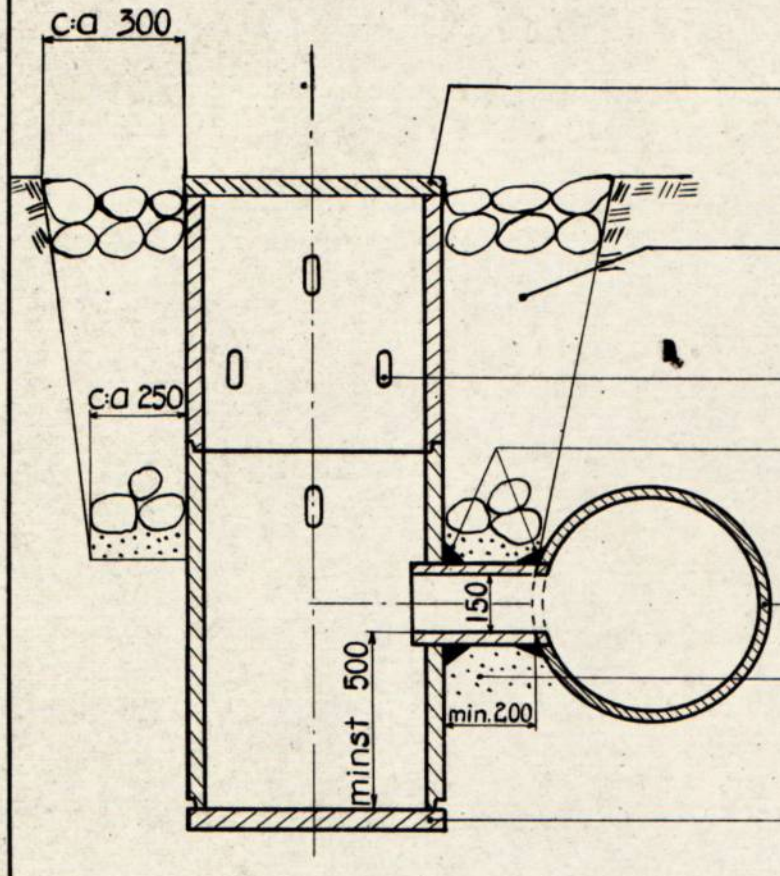
Lös betongplatta eller igjuten botten. Vid lös mark placeras brunnen på utkragad betongplatta eller rustbädd av 2" plank

Mått i mm

Lantbruksstyrelsen 3086. 55 mars

Statens Reproduktionsanstalt 1955

Bilaga
Typritning B-8
BRUNN

Betonglock med handtag

Fyllning med sten eller singel (max.storlek 150)

Ytvattenintag

Fogas väl med cementbruk

Rörledning

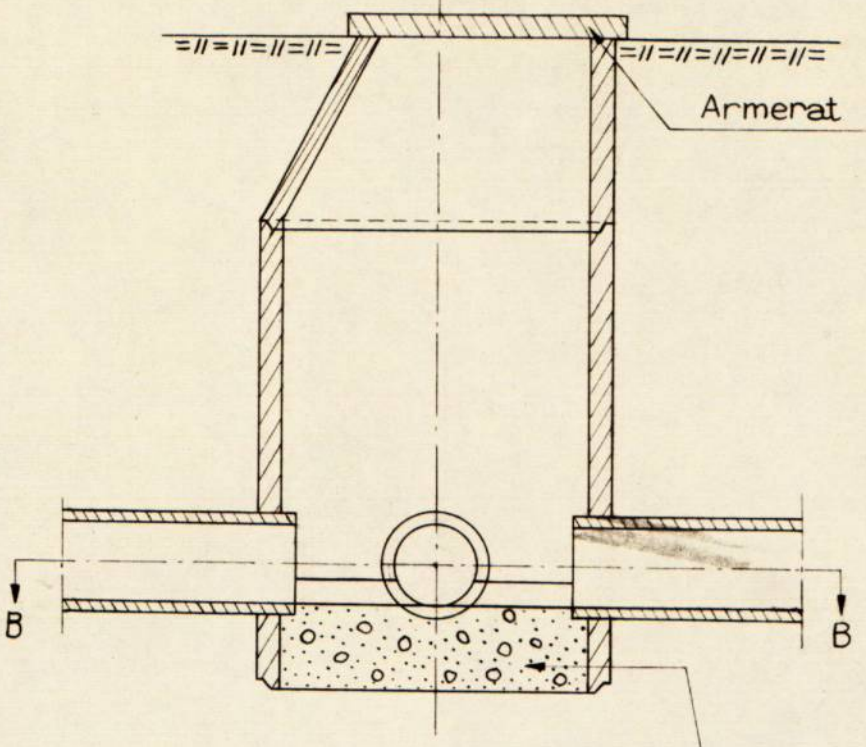
Grus eller väl stampad lera

Lös betongplatta eller igjuten botten. Vid lös mark placeras brunnen på utkragad betongplatta eller rustbödd av 2" plank

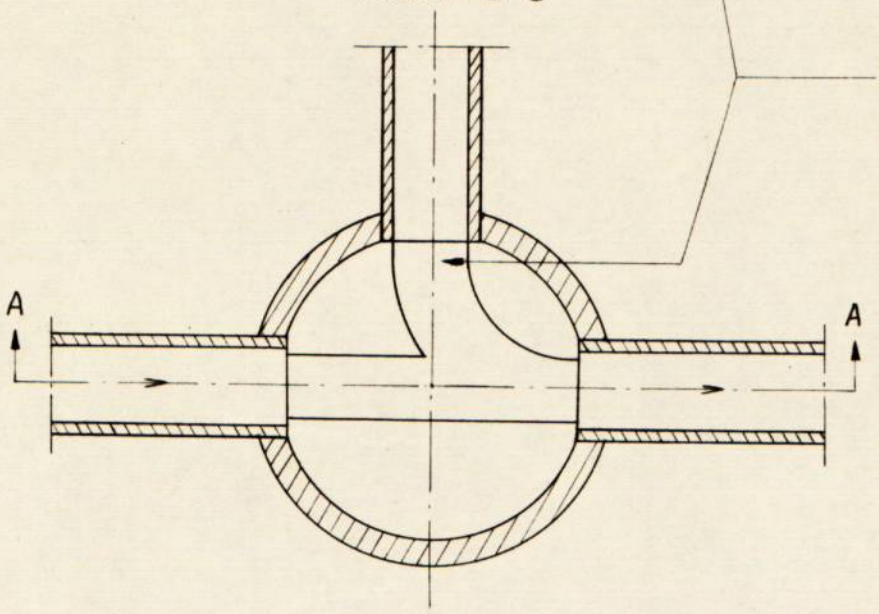
Mått i mm

Bilaga	62a
Typritning B-10	
BRUNN	

Sektion A-A

Sektion B-B

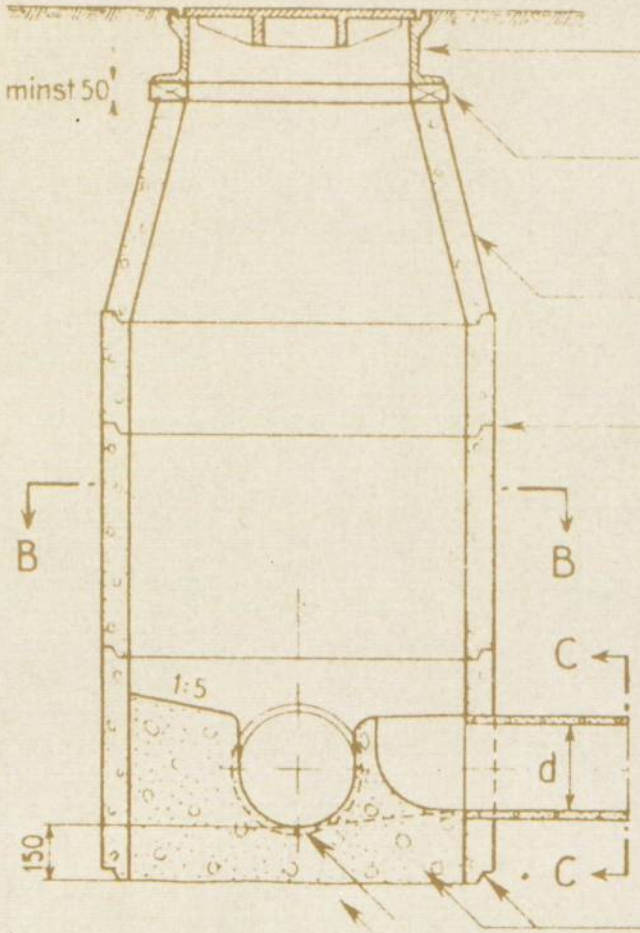

Ingjuten botten med rännor som avjämnas väl med cementbruk 1:4

Mått i mm

STF:s normkommitté 1950 för vatten och avloppsledningar	NEDSJUGNINGSBRUNN Stalp intill 0,5 m	Typritning 10 Skala 1: 20 Mått i mm

Sektion A–A

Vid inspektion användes lös stege

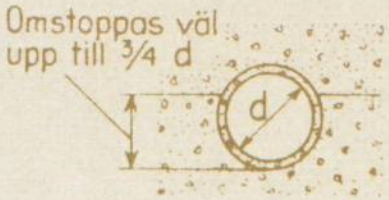
Betäckning av SKTF:s modell 1921 (I terräng betonglock)

Ram av impregnerad plank, därest ej annat angives i arbetsbeskrivning

Excentrisk brunnsring

Fogas omsorgsfullt in- och utvändigt med cementbruk

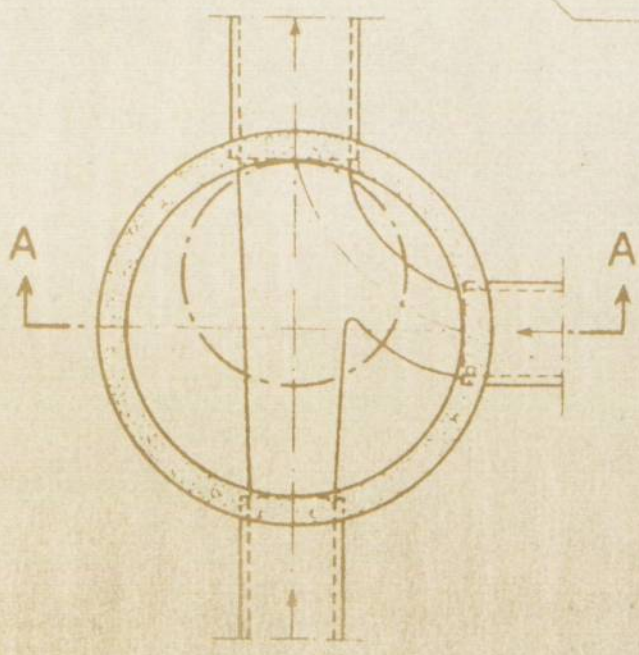
Sektion C–C

Underdel färdiggjuten eller gjuten på platsen. Btg II Std, K 200, grupp c

Vattengången stålslipas, därest halvrör icke användes

Sektion B–B

Underlaget stampas väl

Återfyllning med icke tjälskjutande material. Stampas väl

Stalpet (fallet) mellan in- och utgående ledningar vid brytpunkter minst 25 mm

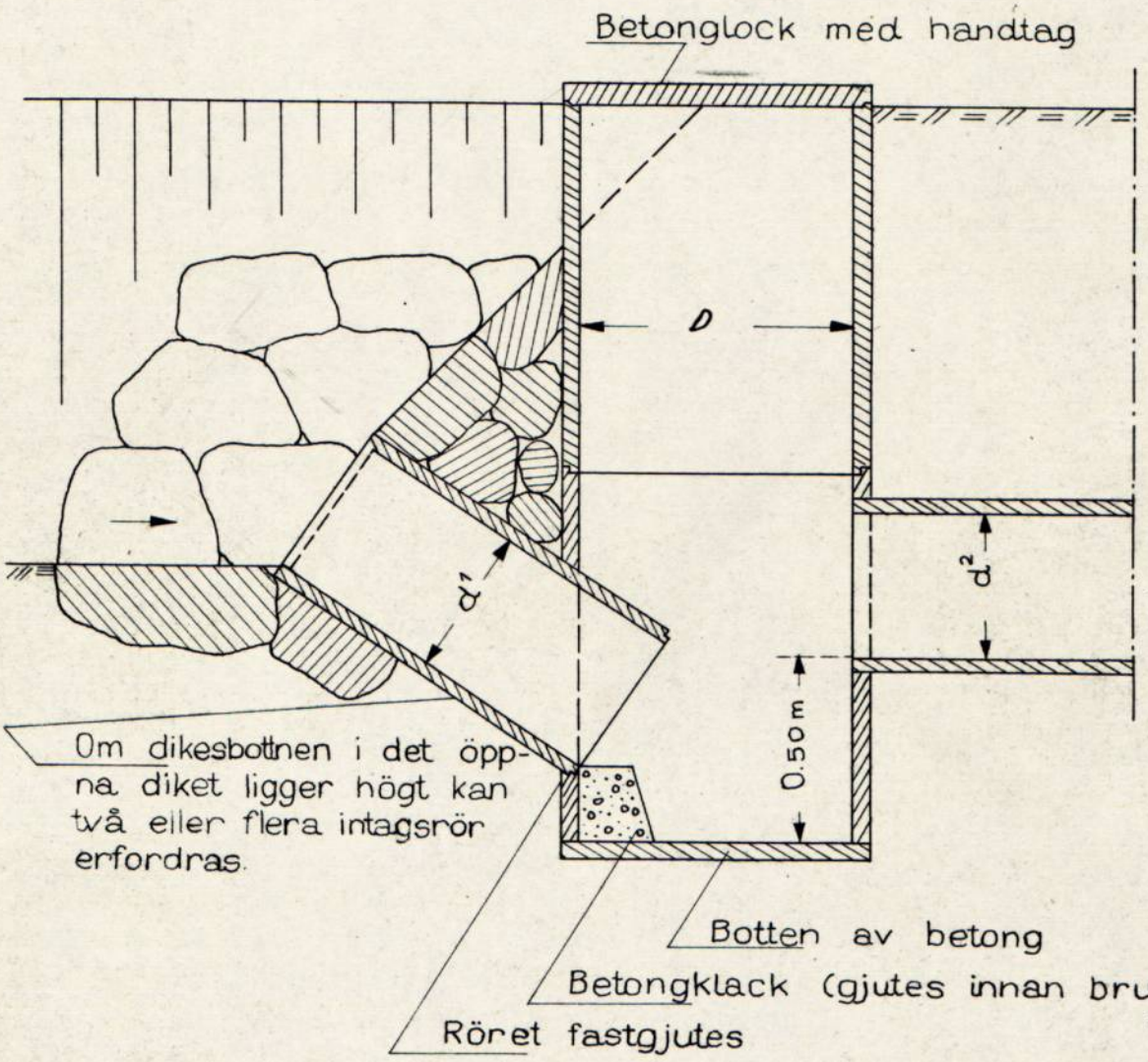
Fria avståndet mellan brunn och vattenledning bör icke understiga 150 mm

Brunnsringar och betonglock enligt 1949 års betongrörsnormer

Brunnen bör om möjligt placeras centriskt i förhållande till avloppsledningarna. När vatten- och avloppsledningar ligga i samma grav kan en mindre excentricitet tillåtas

Reviderad 1955

Bilaga
Typritning B-14
BRUNN

$d^1 = d^2$ där ej annat angives

Om $D = 0.90$ m eller 1.00 m skall översta brunnsringen vara konisk.

Intagsröret skall anbringas med sådan lutning, att pinnar och kvistar stannar i brunnen och förhindras att medfölja vattnet in i ledningen.

Bilaga E.

Tabell för uträkning av andelstal

Fastighet, ägare	Kök	Bostads-rum	WC	Bad	Tvättstu-ga	Garage med spol-möjlighet	Summa andels-poäng
1	2	3	4	5	6	7	8
Berga Skattegården 1:6	1	3	1 x)	1 x)	-	-	
Göran Lindell	3	3	7	1			14
D:o 1:12	1	3	1 x)	1 x)	-	-	
Artur Hassel	3	3	7	1			14
D:o 1:13	1	4	2	1	1		
Helge Ekman	3	4	9	1	1		18
Heden 1:2	1	3	1 x)	1 x)	1		
Ernst Hassel	3	3	7	1	1		15
Berga Skattegården 1:16	2	5	2 x)	1	1	1	
Nils Svensson	6	5	14	1	1	1	28
D:o 1:7	1	3	1 x)	1	1		
Henrik Roslund	3	3	7	1	1		15
D:o 1:3	2	5	1				
Fritz Lund	6	5	7				18
D:o 1:11	1	5	2	1	1	1	
Göran Kornblad	3	5	9	1	1	1	20
D:o 1:18	2	3	1 x)	1	1		
Harry Karlsson	6	3	7	1	1		18
Berga Pilagården 3:5	1	4	1 x)	1 x)	1		
Evert Wångstedt	3	4	7	1	1		16
Berga Sörgården 4:5	1	3	1				

Trpt

1	2	3	4	5	6	7
	Trpt					
Rickard Gustavsson	3	3	7			13
Summa						189

x) Planeras.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren.

Lantbruksingenjör

Instruktion för skötsel av slamavskiljare.

1. Företagets styrelse är ansvarig för slamavskiljarnas skötsel och underhåll där dessa ingår i företaget. Övriga slamavskiljare, från vilka avloppsvatten tillföres företaget, skall skötas av ägaren, men styrelsen har inspektionsskyldighet. Anvisningar från länsingenjören och hälsovårdsmyndigheter skall efterföljas.
2. Uttömning av slam skall ske så ofta behovet det påkallar dock minst en gång årligen.
3. Avslamningsanläggningarna bör tillses minst en gång i kvartalet.
4. För avslamningsanläggningarnas funktion skadliga ämnen, särskilt oljor och syror, får ej utsläppas i ledningsnätet.
5. Dagvatten från tak, tomtmark samt dräneringsvatten skall förhindras inträngа i ledning uppströms avslamningsanläggning.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren

Lantbruksingenjör

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o.likst. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i för särskild avdelning beräknad kostnad kronor	 för samfälligheten beräknad kostnad kronor	 samfällighetens verkliga kostnad procent	Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
1	2	3	4	5	6	7
Delsamfälligheten F - M						
Berga socken						
A. Torrläggningsintressenterna						
Berga 6:1						
Ernst Jonsson		30		15	0,04	
Berga Pilagården 3:5						
Evert Wångstedt	s	8 075		3 731	9,74	
Berga Pilagården 3:6, Berga Sörgården 4:5						
Rickard Gustavsson	s	7 231		3 340	8,72	
Berga Sörgården 4:7						
Sven Olsson	s	7 995		3 692	9,64	
Berga Skattegården 1:2						
Nils Larsson	s	10 005		4 619	12,06	
Berga Skattegården 1:3						
Fritz Lund	s	15 922		7 354	19,20	
Heden 1:1						
H. Engströms dödsbo	s	3 945		1 823	4,76	
Heden 1:1 Lagfaren ägare H. Engströms dödsbo Hävdas av						
Göran Lindell	s	352		161	0,42	
Berga Skattegården 1:6						
Göran Lindell	s	1 656		766	2,00	
B. Kloakintressenterna		-		12 799	33,42	
Summa		55 211		38 300	100,00	82,90

Anm. Fördelningen mellan kloakledningsintressenterna framgår av nästa sida.

Lantbruksstyrelsen 3045 n. 1959 febr. 5.000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
99559

Fastighet / Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Andelstal ~~kronor~~ poäng	Fastighets andel i: för särskild avdelning beräknad kostnad kronor	Fastighets andel i: för samfälligheten beräknad kostnad kronor	Fastighets andel i: samfällighetens verkliga kostnad procent xx)	Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
1	2	3	4	5	6	7
Delsamfälligheten F - M						
B. Kostnadsfördelningslängd för kloakledningsintressenterna.						
Berga Skattegården 1:6						
Göran Lindell	s	14		1 067	8,34	
Berga Skattegården 1:12						
Artur Hassel	s	14		1 067	8,34	
Berga Skattegården 1:13						
Helge Ekman	s	18		1 372	10,72	
Heden 1:2						
Ernst Hassel	s	15		1 143	8,93	
Berga Skattegården 1:16						
Nils Svensson	s	28		2 134	16,67	
Berga Skattegården 1:17						
Henrik Roslund	s	15		1 143	8,93	
Berga Skattegården 1:3						
Fritz Lund	s	18		1 372	10,72	
Berga Skattegården 1:11						
Göran Kornblad	s	20		1 524	11,90	
Berga Skattegården 1:18						
Harry Karlsson	s	18		1 372	10,72	
Berga Pilagården 3:5						
Evert Wångstedt	s	16		125 x)	0,98	
Berga Sörgården 4:5						
Rickard Gustavsson		13		480 x)	3,75	
Summa		189		12. 799	100,00	-

x) Begränsad enligt utredning bilaga C2.

xx) Gäller sålänge andelstalen förblir oförändrade.

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Andelstal ~~kronor~~ poäng	Fastighets andel i: för särskild avdelning beräknad kostnad kronor	Fastighets andel i: för samfälligheten beräknad kostnad kronor	Fastighets andel i: samfällighetens verkliga kostnad procent x)	Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
1	2	3	4	5	6	7
Delsamfälligheten Ha-Hc						
Berga Skattegården 1:16						
Nils Svensson	s	28		4 290	65	
Berga Skattegården 1:17						
Henrik Roslund	s	15		2 310	35	
Summa		43		6 600	100	
Delsamfälligheten L-La						
Berga Skattegården 1:13						
Helge Ekman	s	18		5 681	56,25	
Berga Skattegården 1:12						
Artur Hassel	s	14		4 419	43,75	
Summa		32		10 100	100,00	
Delsamfälligheten E-Ea						
Säby Klostret 5:3						
Karl Johan Lidefelt	s	4 000		3 146	66,94	6,81
Berga 6:1						
Ernst Jonsson		625		492	10,46	1,06
Kloakintressenterna med fördelning enligt bilaga G 2 (delaktighet beräknad enligt bilaga C 3)		-		1 062	22,60	-
Summa		4 625		4 700	100,00	-

x) Gäller sålänge andelstalen förbli oförändrade.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Lars Svensson Bertil Olsson

Biträdande godemän.

Lantbruksstyrelsen 3045 n. 1959 febr. 5.000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT
99559

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet / Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Andels-~~xxxxx~~tal ~~xxxx~~ poäng	Fastighets andel i: för särskild avdelning beräknad kostnad kronor	Fastighets andel i: för samfälligheten beräknad kostnad kronor	Fastighets andel i: samfällighetens verkliga kostnad procent x)	Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
1	2	3	4	5	6	7
Delsamfälligheten A-F, samt kloakintressenternas andel i delsamfällighet E-Ea.						
Kostnadsfördelningslängd för kloakintressenternas andel i rörledningar, ersättningar, vattenprovtagningar och underhåll m.m. nedströms punkt F. Se bl.a. punkt 14 i utlåtande.						
Berga Skattegården 1:6						
Göran Lindell	s	14		316	7,41	
Berga Skattegården 1:12						
Artur Hassel	s	14		316	7,41	
Berga Skattegården 1:13						
Helge Ekman	s	18		406	9,52	
Heden 1:2						
Ernst Hassel	s	15		338	7,94	
Berga Skattegården 1:16						
Nils Svensson	s	28		631	14,81	
Berga Skattegården 1:17						
Henrik Roslund	s	15		338	7,94	
Berga Skattegården 1:3						
Fritz Lund	s	18		406	9,52	
Berga Skattegården 1:11						
Göran Kornblad	s	20		451	10,58	
Berga Skattegården 1:18						
Harry Karlsson	s	18		406	9,52	
Berga Sörgården 4:5						
Rickard Gustavsson		13		293	6,88	
Berga Pilagården 3:5						
Evert Wångstedt	s	16		361	8,47	
Summa		189		4 262	100,00	9,23

x) Gäller sålänge andelstalen förbli oförändrade.

Hasslerör den 24 oktober 1966.

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör

Lars Svensson

Biträdande godemän.

Lantbruksstyrelsen 3045 n. 1959 febr. 5.000.

STATENS REPRODUKTIONSANSTALT 99559

Sammanställning

över förrättningskostnader för
Berga diknings- och kloakledningsföretag år 1966

Ersättning till statsverket	5 525:-
Kungörelser och lokalhyra	108:-
Hantlangningskostnader	459:-
Ersättning till gode män	458:-
Summa	6 550:-

Vänersborg den 15 november 1966.

Kurt Dahlgren

Kurt Dahlgren
Lantbruksingenjör